Камуністычная партыя (бальшавікоў) Беларусі

ЗЬВЯЗДА

Орган ЦК і МГК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

ЧЭРВЕНЬ 24 1933 г. № 137 (4681)

Год выданьня XVI

Пралетары ўсіх краёў, злучайцеся!

Аб аб'яднаньні Народнага Камісарыяту Працы Саюзу ССР з Усесаюзным Цэнтральным Саветам Прафэсыянальных Саюзаў

ПАСТАНОВА ЦЭНТРАЛЬНАГА ВЫКАНАЎЧАГА КАМІТЭТУ САЮЗУ ССР, САВЕТУ НАРОДНЫХ КАМІСАРАЎ САЮЗУ ССР І ЎСЕСАЮЗНАГА ЦЭНТРАЛЬНАГА САВЕТУ ПРАФЭСЫЯНАЛЬНЫХ САЮЗАЎ

Ідучы насустрач прапановам прафсаюзных рабочых арганізацый, і ў мэтах лепшага выкананьня ўскладзеных на Народны камісарыят працы Саюзу ССР абавязкаў, Цэнтральны Выканаўчы Камітэт Саюзу ССР, Савет Народных Камісараў Саюзу ССР і Ўсесаюзны Цэнтральны Савет Прафэсыянальных Саюзаў пастанаўляюць:

1. Зьліць Народны камісарыят Працы Саюзу ССР з усімі яго мясцовымі органамі, уключаючы і органы сацыяльнага страхаваньня з апаратам Усесаюзнага Цэнтральнага Савету Прафэсыянальных Саюзаў у цэнтры і на мясцох, усклаўшы на ЎсеЦСПС выкананьне абавязкаў Народнага Камісарыяту Працы і яго органаў.

2. Прапанаваць УсеЦСПС у месячны тэрмін прадставіць у Савет народных Камісараў Саюзу ССР праект канкрэтных мерапрыемстваў у выкананьне данай пастановы.

Старшыня Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту Саюзу ССР — М. КАЛІНІН.

Старшыня Савету Народных Камісараў — В. МОЛАТАЎ (СКРАБІН).

Сакратар Усесаюзнага Цэнтральнага Савету Прафэсыянальных Саюзаў — Н. ШВЭРНІК.

МАСКВА, Крэмль, 23 чэрвеня 1933 г.

Зямельныя плошчы калгасаў непарушны!

Цэнтральны Камітэт УсеКП(б) яшчэ ў сакавіку сыгналізаваў аб парушэньнях калгаснага землякарыстаньня ў нашай рэспубліцы.

У чым выявіліся гэтыя парушэньні?

Па-першае, у незаконным пашырэньні прысядзібных вучасткаў за лік агульна-калгасных масываў.

Па-другое, у фактах захвату калгасных земляў некаторымі аднаасобнікамі і калгасьнікамі для індывідуальнага карыстаньня пад кулацкім лёзунгам: «забясьпечым сябе ўласнымі пасевамі».

Клясавы вораг разгромлен. Карэньні капіталізму ў сельскай гаспадарцы падарваны і перамога сацыялізму на вёсцы ЗАБЯСЬПЕЧАНА.

Але вораг не дабіт. Кулацкае ахвосьце аказвае заядлае супраціўленьне. Формы клясавай барацьбы зьмяніліся. Кулак перайшоў да новай тактыкі. Выступаючы пад маскай калгасьніка, «ціхай сапай», варожыя элемэнты імкнуцца разбурыць калгасы з сярэдзіны.

Лёзунг: «забясьпечым сябе ўласнымі пасевамі» — адна з НОВЫХ форм кулацкага супраціўленьня. Пралезшы ў калгас, клясавы вораг распальвае спажывецкія, дробна-ўласьніцкія настроі адсталых калгасьнікаў.

Кулацкае ахвосьце шалёна агітуе за незаконнае пашырэньне прысядзібных вучасткаў. Яго разьлікі больш чым ясныя: дабіцца, каб прысядзібная гаспадарка калгасьніка, з дапаможнай стала галоўнай, і тым самым нанесьці ўдар справе калгаснага будаўніцтва.

Па-другое, захватам калгасных земляў парушыць устойлівае землякарыстаньне калгасаў, падарваць іх гаспадарча-вытворчую базу, разбурыць калгасную вытворчасьць. І першае, і другое—зьвеньні аднаго і таго-ж ланцуга.

Кулацкім тэндэнцыям у калгасным будаўніцтве ня быў своечасова нанесен рашучы ўдар. Цэнтральны Камітэт УсеКП(б) з усёй сілай адзначыў, што ў нашай рэспубліцы:

«...мясцовыя органы ўлады замест таго, каб даць адпор гэтым кулацкім тэндэнцыям, фактычна патуралі ім».

Пастанова ЦК КП(б)Б і СНК БССР аб парушэньнях калгаснага землякарыстаньня ў Буда-Кашалеўскім раёне—сур'ёзны палітычны ўрок для ўсіх нашых арганізацый.

Што мы мелі ў гэтым раёне?

Кулацкія элемэнты, скарыстаўшы ў сваіх мэтах клясавую сьляпату мясцовых работнікаў, арганізавалі масавы захват калгасных земляў для індывідуальнага карыстаньня.

У Патапаўскім сельсавеце і, у прыватнасьці, у калгасе імя Сталіна гэтага раёну, захват калгасных земляў набыў асабліва сур'ёзны характар. Яшчэ восеньню мінулага году кулацкае ахвосьце, пралезшы ў калгасы, кінула лёзунг:

— Забясьпечым сябе ўласнымі пасевамі.

За лёзунгам пайшлі справы: кулак кантурхнуў адсталых калгасьнікаў у масавы захват калгаснай зямлі для індывідуальных пасеваў. Рэцыдывы гэтай кулацкай практыкі адбыліся ў бягучую вясну. Раённы камітэт КП(б)Б і райвыканкам прайшлі міма кулацкіх праяўленьняў у калгасным будаўніцтве ў раёне.

ЦК КП(б)Б і СНК БССР ужылі рашучыя захады. Сакратар РК і старшыня РВК зьняты з работы. Група буржуазных перараджэнцаў—былых работнікаў мясцовых сельсаветаў і калгасаў—выключана з партыі.

Ці ўсюды, аднак, улічаны ўрокі з пастаноў ЦК УсеКП(б), ЦК КП(б)Б і СНК БССР? НЕ! У гэтай сувязі трэба яшчэ і яшчэ раз спыніцца на фактах, аб якіх мы паведамлялі ва ўчарайшым нумары «Зьвязды».

ЦК УсеКП(б) рашуча папярэдзіў, што прысядзібныя вучасткі калгасьнікаў не павінны перавышаць законнай нормы ў 0,5 га.

А што мы маем, напрыклад, у Віцебскім раёне? Грубейшае, злачыннае парушэньне дырэктыў партыі і ўраду.

У калгасе Чухвары прысядзібныя вучасткі складаюць па некалькі гектараў на адну гаспадарку!?

Які гэта калгас? Хіба ня ясна, што пад шыльдай калгасу тут узята стаўка на захаваньне і ўзмацненьне кулацкіх гаспадарак.

Які гэта калгасьнік, калі ён мае некалькі га індывідуальных пасеваў!

Факты незаконнага павялічэньня прысядзібных вучасткаў—пашыраная зьява ў Віцебскім раёне. Невыпадкова тут так ганебна зацягнулася сяўба. Не на калгасных палёх, а на ўласных, празьмерна пашыраных прысядзібных вучастках У ПЕРШУЮ ЧАРГУ ПРАЦАВАЛІ МНОГІЯ.

Якую-ж ганебную палітычную блізарукасьць праявілі віцебскія арганізацыі і, асабліва, гарком і гарсавет. Наколькі трэба страціць клясавую пільнасьць, каб дапусьціць такі масавы захват земляў калгасаў для індывідуальнага карыстаньня, такое стварэньне і ўзмацненьне па сутнасьці кулацкіх гаспадарак у калгасах.

Характэрнай для новых форм кулацкага супраціўленьня ілюстрацыяй зьяўляюцца і факты з Бабруйскага раёну.

Вазьмеце калгас «Чырвоны партызан», Бартнікоўскага сельсавету.

Калгасьнікі пад уплывам кулакоў, пралезшых у гэту с.-г. арцель, захвацілі па 1½—2 га калгаснай зямлі для індывідуальнага карыстаньня. Лёзунг кулака: «Працуй на сваіх уласных пасевах, засявай для сябе калгасную зямлю, а калгас няхай спраўляецца з уборкай і сяўбой, як хоча...»

І выйшла. Калгас праваліў уборку. Калгас зацягнуў збожжазагатоўкі і сяўбу яравых. А індывідуальныя пасевы былі ўбраны добра і своечасова, і засеяны ў гэту вясну таксама добра і ў тэрмін.

З гэтых прыкладаў мы бачым, як празьмерна пашыраны прысядзібны вучастак з дапаможнай становіцца асноўнай гаспадаркай, як наносіцца ўдар калгаснай справе.

Або вазьмеце факты з Рагачоўскага раёну. Тут у паасобных калгасах («Ленінскае жыцьцё», «Чырвоны прамень» і імя Молатава) калгасьнікі захвацілі па 3-4 га калгаснай зямлі для сваіх індывідуальных пасеваў. У гэтым-жа раёне мае месца масавы захват земляў калгасаў аднаасобнікамі-хутаранцамі.

Камуніст, які не змагаецца супроць антыкалгасных кулацкіх тэндэнцый, які патурае парушальнікам калгаснага землякарыстаньня,—не камуніст.

Жалезны адпор кулацкім спробам падарваць калгасную вытворчасьць! Сакрушальны ўдар па агентах клясавага ворага, буржуазных перараджэнцах, якія прыкрываюць сваю здраду фальшыва-нацыянальным сьцягам!

Зямельныя плошчы калгасаў—НЕПАРУШНЫ!

Прысядзібныя вучасткі не павінны перавышаць 0,5 га, прычым выдзяленьне гэтых вучасткаў НЕ павінна праводзіцца за лік зьмяншэньня аграмаджаных калгасных масываў.

Дапушчаныя скажэньні пастаноў ЦК УсеКП(б) і ЦК КП(б)Б і СНК БССР павінны быць неадкладна выпраўлены.

Узьнімем клясавую пільнасьць, узмоцнім работу па арганізацыйна-гаспадарчым умацаваньні калгасаў, да канца вышыбім адтуль кулацка-шкодніцкія элемэнты!

За бальшавіцкую непрымірымасьць да кулацкіх тэндэнцый у калгасным будаўніцтве!

Аб зрыве пастановы ЦК КП(б)Б ячэйкай Белторфу

Пастанова бюро Менгаркому КП(б)Б

1. Бюро ГК КП(б)Б канстатуе, што бюро ячэйкі Белторфу сваёй пастановай ад 10-VI г. г., якое супярэчыць пастанове ЦК аб торфе грубейшым чынам парушыла асноўны прынцып бальшавіцкай дысцыпліны.

Гэта антыпартыйная пастанова бюро ячэйкі зьяўляецца невыпадковай і паказвае наяўнасьць апартуністычных элемэнтаў у ячэйцы, кругавой парукі, адсутнасьць самакрытыкі і гнілаліберальных адносін бюро ячэйкі да сабатуючых пастановы партыі.

Бюро ГК КП(б)Б адзначае, што тав. КУЗЬНЯЦОЎ, замест арганізацыі бальшавіцкай барацьбы за хутчэйшую рэалізацыю пастановы ЦК па торфе, стаў на шлях фармальных спрэчак аб асобных пунктах пастановы ЦК, чым дэмабілізаваў парт'ячэйку і асобных камуністаў Белторфу і па сутнасьці садзейнічаў стварэньню недапушчальнай атмасфэры казённых адносін да ажыцьцяўленьня важнейшай пастановы ЦК.

2. Ня гледзячы на правільныя сыгналы і крытыку ў газэце «Рабочий» гэтай антыпартыйнай пастановы, бюро ячэйкі Белторфу ўпарта не выпраўляла непасрэдна [illegible] лася фармальным прызнаньнем сваіх памылак і ня здолела ўзьняць пытаньне на прынцыповую вышыню і даць да канца разгорнутую крытыку прычын карэньняў сваіх памылак, не паставіўшы пытаньня аб апартуністычным кіраўніцтве ячэйкі.

Выходзячы з гэтага, бюро ГК КП(б)Б пастанаўляе:

1. Бюро ячэйкі Белторфу распусьціць. Абвясьціць суровую вымову ўсяму складу бюро і папярэдзіць іх, што ў выпадку далейшага супраціўленьня іх своечасоваму і няўхільнаму выкананьню пастаноў ЦК, Гаркомам КП(б)Б будуць да іх прыняты самыя суровыя меры партыйнага ўзьдзеяньня.

2. Пастанову бюро ячэйкі, як антыпартыйную, скасаваць прапанаваўшы ячэйцы Белторфу на нечарговым агульным партсходзе на аснове разгорнутай самакрытыкі ўскрыць сапраўдныя карэньні і прычыны сабатажу пастановы ЦК з боку партыйнага і гаспадарчага кіраўніцтва Белторфу.

3. Даручыць аргаддзелу ГК КП(б)Б склікаць спэцыяльны сход усіх камуністаў Белторфу для растлумачэньня пастановы ГК і перавыбраць бюро парт'ячэйкі.

САКРАТАР МЕНГАРКОМУ КП(б)Б

Аб арганізацыі аховы і ўліку ўраджаю ў часе ўборкі і абмалоту

ІНСТРУКЦЫЯ НКЗ СССР

У выкананьне пастаноў ЦК УсеКП(б) і СНК СССР ад 20 мая і 14 чэрвеня, Наркамзем СССР абавязвае ўсе зямельныя органы, дырэктароў МТС і саўгасаў, старшынь калгасаў правесьці наступныя мерапрыемствы па ўстанаўленьні найстражэйшага ўліку і забесьпячэньні аховы ўраджаю і іншых культур на ўсіх стадыях уборкі і абмалоту.

I. АХОВА ЎРАДЖАЮ

1. Праўленьне калгасу не пазьней, чым за 10-15 дзён да высьпяваньня збожжа па спэцыяльным адборы вылучае ў якасьці аб'езчыкаў праверaных калгасьнікаў. Аб'езчыкі па калгасе ў цэлым павінны быць непасрэдна падначалены старшыні калгасу, які інструктуе і кантралюе іх работу. На абавязку аб'езчыкаў ляжыць аб'езд палёў калгасу па ўсіх брыгадах і праверка вартаўнікоў па ахове збожжа, якія вылучаюцца кожнай брыгадай.

2. Для аховы збожжа на корані брыгадзір кожнай брыгады з ліку калгасьнікаў сваёй брыгады вылучае спэцыяльных дзённых і начных вартаўнікоў, якія абыходзяць поле, ахоўваюць збожжа на вучастку брыгады і непасрэдна падначалены і знаходзяцца пад кантролем брыгадзіра.

Адказнасьць за дбайнасьць вартаўнікоў па ахове сьціртаў і стагоў нясе брыгадзір.

Для аховы збожжа каля малатарні на таку арганізуюцца дзьве зьмены вартавых, якія і вядуць кругла-сутачную ахову збожжа на таку.

II. УЛІК УРАДЖАЮ

1. Побач з найстражэйшай аховай ураджаю, праўленьні калгасаў і дырэктары МТС павінны забясьпечыць дакладны ўлік усяго атрыманага збожжа і іншых культур, пачынаючы з першых стадый уборкі.

Рэзультаты касьбы кожнай культуры павінны быць дакладна ўлічаны па кожнай данай культуры.

Даныя гэтага ўліку скошанага збожжа ў копах і сьціртах павінны быць скарыстаны брыгадзірам і праўленьнем калгасу для арганізацыі аховы і праверкі пільнасьці вартавых, для кантролю за перавозкай усяго збожжа данай брыгадай з поля да малатарняў і ва ходзе яго абмалоту.

2. Для правядзеньня ўліку ўраджаю пры малацьбе на кожную малатарню павінен быць прызначан спэцыяльны вагаўшчык.

Вагаўшчыкі пры малатарнях у калгасах, што не абслугоўваюцца МТС, прызначаюцца праўленьнем калгасу з зацьверджаньнем райземмаддзелу.

3. Вагаўшчыкі і машыністы пры малатарнях, якія належаць МТС, прызначаюцца дырэктарам МТС і начальнікам палітаддзелу, аплачваюцца за кошт МТС і зьяўляюцца дзяржаўнымі служачымі.

4. На райземмаддзелы ўскладаецца абавязак у адносінах калгасаў, якія не абслугоўваюцца МТС, і на дырэктароў МТС — у калгасах, якія абслугоўваюцца МТС, зарэгістраваць не пазьней, чым за 10 дзён да пачатку ўборкі ўсе склады, сьвірны калгасаў і праверыць іх падрыхтаванасьць да прыёмкі збожжа.

5. У канцы кожнага дня малацьбы праўленьню калгасу, што не абслугоўваецца МТС, а ў калгасах, што абслугоўваецца МТС, апрача таго і дырэктару МТС, павінна быць прадстаўлена за подпісам машыніста і вагаўшчыка штодзеннае данясеньне па малацьбе па ўстаноўленай форме. Да штодзеннага данясеньня аб малацьбе павінны быць прыкладзены квітанцыі ад загатпункту і накладныя з расьпіскамі кладаўшчыка калгасу ў атрыманьні збожжа.

6. Кожная адпраўка збожжа павінна суправаджацца накладной з указаньнем асобы, адказнай за дастаўку збожжа ад малатарні на ссыпныя пункты або ў кладовыя калгасу.

У выпадку разыходжаньня паміж вагой адпраўленага збожжа і вагой прынятага ад возчыка збожжа, вагаўшчык або брыгадзір павінен, па-першае, прадставіць праўленьню калгасу акт на недастачу для прыцягненьня вінаватага да адказнасьці; па-другое, адхіліць возчыка ад далейшай перавозкі збожжа.

7. Найстражэйшы ўлік паступленьняў і астач збожжа павінен весьціся па кожным са складаў калгасу. Астача збожжа па кожным са складаў калгасу павінна сыстэматычна зьвярацца з тэй колькасьцю збожжа, якая запісана па даным складзе на падставе расьпісак кладаўшчыка і накладных.

Усе дакуманты, што адносяцца да ўліку абмалочанага і зданага збожжа, брыгадзір, вагаўшчык і рахункавод абавязаны хаваць, як грашовыя дакуманты.

8. Вагаўшчык вядзе дакладны ўлік збожжа, атрыманага ад абмалоту, і адпраўляе на дзяржаўныя прыёмачныя пункты і ў кладовыя калгасу толькі па распараджэньні дырэктара МТС і старшыні калгасу ў калгасах, што абслугоўваюцца МТС, і старшыні калгасу ў калгасах, што не абслугоўваюцца МТС.

З гэтай мэтай вагаўшчык:

а) вядзе ўлік прывазімых да малатарні коп (снапоў), правярае возчыкаў і сочыць за тым, каб увесь лік коп і сьціртаў, улічаных пры касьбе, прайшоў праз малатарню;

б) прымае і ўзважвае кожную партыю збожжа, атрыманую з малатарні;

в) робіць водпуск (адпраўку атрыманага збожжа), згодна загадаў дырэктара МТС і старшыні калгасу ў калгасах, што абслугоўваюцца МТС, і старшыні калгасу ў калгасах, што не абслугоўваюцца МТС, і праверку па дакумантах здачы возчыкам даручанага ім збожжа па прызначэньні;

г) запісвае ўсю паступіўшую ад малатарні колькасьць збожжа па гатунках і пазадкаў у дзеньнік, прадстаўляе штодзенна дырэктару МТС і калгасу данясеньне аб малацьбе, у якім дакладна ўказвае пабрыгадна плошчу, з якой зроблен абмалот па данай культуры ў копах і гектарах, астачу збожжа каля малатарні да пачатку дня, абмалот за дзень, адпраўку збожжа па адрасох і накладных, астачу нявывезенага. Данясеньне падпісваецца вагаўшчыкам і калгасным брыгадзірам. Да данясеньня прыкладаюцца квітанцыі і накладныя з расьпіскамі.

9. Вагаўшчык і машыніст малатарні перад тым, як рабіць абмалот збожжа, павінны праверыць правільнасьць устаноўкі малатарні і наглядаць за тым, каб месца для абмалоту было ачышчана. У працэсе абмалоту машыніст павінен сачыць за тым, каб падача снапоў у барабан малатарні рабілася правільна і роўнамерна.

Адначасова машыніст павінен наглядаць за правільнасьцю работы саломатрасы і сыстэматычна праглядаць салому і колас, якія выходзяць з-пад малатарань. Пры выяўленьні дрэннага вымалату або пры выхадзе зерня ў салому, малатарня павінна быць неадкладна адрэгулявана. Пры скончэньні абмалоту збожжа па данай культуры работа малатарні прыпыняецца і робіцца прачыстка малатарні.

Зерня і каласы, якія аказваюцца каля малатарні, падмятаюцца ў агульную кучу: каласы да каласоў, зерня да зерня. Пазадкі (дробнае разьбітае зерня) таксама абавязкова ўзважваюцца і строга ўлічваюцца.

10. На падставе даных аб рэзультаце першых 10 дзён абмалоту (колькасьць гектараў, з якіх быў зроблен абмалот і колькасьць атрыманага ад абмалоту збожжа), дырэктар МТС і начальнік палітаддзелу разам са старшынёй калгасу ў калгасах, што абслугоўваюцца МТС, складаюць акт аб размерах ураджайнасьці ў калгасах і прадстаўляюць яго на зацьверджаньне камісіі ў складзе старшыні ці намесьніка старшыні РВК, райупаўнаважанага КамзагСНК, дырэктара МТС і старшыні адпаведнага калгасу.

Гэтыя акты згодна патрабаваньня МГК прадстаўляюцца на яе разгляд. У далейшым камісія ва ўказаным вышэй складзе (пад старшынствам старшыні РВК) кіруючыся ўстаноўленымі міжраённай камісіяй па ўраджайнасьці данымі аб ураджаі збожжа па раёне, устанаўляе канчатковы размер ураджайнасьці ў кожным калгасе, што абслугоўваюцца МТС.

11. Краявыя зямлякіраўніцтвы, райземмаддзелы і дырэктары МТС павінны забясьпечыць снабжэньне ўсіх калгасаў формамі па ўліку ўраджаю і праверыць, як падрыхтаваліся праўленьні калгасаў да арганізацыі ўліку. За правільную арганізацыю ўліку ў калгасах і своечасовае інструктаваньне ўсіх работнікаў, (брыгадзіраў, кладаўшчыкоў, возчыкаў і г. д.), а таксама за ажыцьцяўленьне сапраўды найдакладнейшага ўліку ўраджаю ў полі і пасьля малацьбы, побач з дырэктарамі і палітаддзеламі МТС і старшынёй калгасу, галоўную адказнасьць нясуць рахункаводы і бухгальтары калгасу.

Народны камісар земляробства СССР. Я. ЯКАЎЛЕЎ.

Не дапускаць мелкага ворыва

Кожны гэктар чыстых папараў павінен быць узоран у тэрмін і на ўстаноўленую глыбіню

МАКСЫМУМ НА... 5 САНТЫМЭТРАЎ

ВУШАЧЫ, 20.

На папарах вытворчага вучастку першай брыгады калгасу «БУДЗЬ ГАТОЎ» аруць два трактарысты—Антановіч Іван і Антановіч Андрэй.

Падыходжу. Першае ўражаньне — якасьць нібы і добрая: пласты сьцелюцца роўна, няма ні аднаго агрэху. Але калі прыглядзеўся бліжэй, заўважыў—ворыва зусім МЕЛКАЕ, зямля ледзь узьнята.

У часе перапынку гутару з трактарыстамі.

— Ну, як ідзе праца?

— Нішто.

— А як з глыбінёй? На колькі сантымэтраў? Нешта мелка вы араце.

— НАМ НЯ ЎКАЗВАЮЦЬ,—чуецца адказ і далей ідзе тлумачэньне.

— У КАЛГАСЕ ГЛЫБОКАГА ВОРЫВА НЯ ЛЮБЯЦЬ—КАЖУЦЬ, КАБ ПАМЯЛЬЧЭЙ.

На жаль, трактарысты, ня ведаючы, у чым справа, на практыцы ажыцьцяўляюць гэту шкодную просьбу: «Каб памяльчэй».

Папары ў калгасе ўзараны не на ўстаноўленую глыбіню (12-15 см.). Найбольшая глыбіня трактарнага ворыва ў калгасе—гэта 10 см., а як правіла—8.

Яшчэ горш там, дзе папары ўвараны коньмі. Правяраем якасьць ворыва на палёх тэй-жа першай брыгады. Ня ворыва, а драпаньне зямлі. Глыбіня — МАКСЫМУМ 4-5 СМ. Агрэхі—на кожным кроку.

Высьвятляем у старшыні калгасу т. Сьпірыдовіча—у чым справа.

— На якую глыбіню ў вас узараны папары?

— Здаецца, па правілах агратэхнікі, што надрукаваны ў нашай раённай газэце—на 8-10 см.

Няпраўда, у газэце глыбіня ворыва ўказана правільна: 12-15 см.

Калі-ж мы ўказалі на факты мелкага ворыва ў першай брыгадзе, Сьпірыдовіч пачаў апраўдвацца рознымі «аб'ектыўнымі прычынамі»—сухая глеба, плугі не бяруць і г. д.

Ня ў гэтым, вядома, справа. У калгасе яшчэ пануе шкодная, па сутнасьці кулацкая традыцыя араць мелка.

З гэтым трэба раз і назаўсёды пакон[чыць].

Запраўка трактара ў Калгасе «1 мая»

Барысаўская МТС перавыканала плян ворыва папараў

Паасобныя МТС бульбатрактарацэнтру па-баявому разгарнулі ворыва чыстых папараў. Да 20 чэрвеня поўнасьцю скончыла ворыва папараў Барысаўская машына-трактарная станцыя. Плян ворыва выканан на 102,8 проц. Цялуская МТС выканала плян ворыва чыстых папараў на 91 проц. і Менская — на 83 проц.

Ганебна адсталі Жлобінская, Карманская і Буда-Кашалеўская МТС, якія толькі прыступаюць да ворыва папараў.

(БЕЛТА).

Калгасы выходзяць касіць

РАСОНЫ. (Маланка).

Першым прыступіў да сенаўборкі калгас «Чырвоны Ўсход», Забаоскага сельсавету. За адзін дзень убрана 12 гэктараў сенажаці.

Пачалася сенаўборка і па іншых калгасах раёну.

***

З 15-га чэрвеня ў раёне разгарнулася ўборка балотных сенажацяй. Калгас «Серп і молат», скончыўшы прапolку яравых і баранаваньне бульбы, першым вышаў касіць.

Адначасова калгас поўнасьцю адрамантаваў уборачныя машыны. Падрыхтаваны жняварка, 3 малатарні і

НОТА ПАЎНАМОЦНАГА ПРАДСТАЎНІКА СССР У ГЕРМАНІІ тав. ХІНЧУКА ГЕРМАНСКАМУ МІНІСТЭРСТВУ ЗАМЕЖНЫХ СПРАЎ

22-га чэрвеня паўпрэд СССР у Германіі тав. Л. М. Хінчук наведаў нам. міністра замежных спраў статс-сакратара фон-Бюлава і ўручыў яму ноту наступнага зьместу:

Пан статс-сакратар!

Германская дэлегацыя на міжнароднай эканамічнай канфэрэнцыі ў Лёндане ўручыла старшыні эканамічнай камісіі канфэрэнцыі мэмарандум, у якім між іншым ёсьць наступная датычная СССР фраза:

«Другое мерапрыемства заключаецца ў тым, каб прадаставіць у распараджэньне «народу без прастору» новыя тэрыторыі, дзе гэта энэргічная раса магла-б засноўваць калёніі і выконваць вялікія мірныя работы. Мы цэрпім не ад перавытворчасьці, але ад вымушанага недаспажываньня. Вайна, рэвалюцыя і ўнутраная разруха знайшлі выходны пункт у Расіі, у вялікіх абшарах Усходу. Гэты разбуральны працэс усё яшчэ працягваецца. Цяпер настаў момант яго спыніць».

У гэтым абзацы зьмяшчаецца просты заклік з боку дэлегацыі Германіі да прадстаўнікоў іншых дзяржаў сумеснымі намаганьнямі палажыць канец «рэвалюцыі і ўнутранай разрухе, якія знайшлі свой выходны пункт у Расіі», г. зн. заклік да вайны супроць СССР. Апрача таго, з усяго кантэксту гэтага абзацу выцякае патрабаваньне Германіі, каб ёй для калёнізацыі была прадастаўлена тэрыторыя Савецкага саюзу.

З прычыны таго, што падобныя варожыя заявы стаяць у рэзкай супярэчнасьці з абавязацельствамі, прынятымі на сябе германскім урадам па дагаворы аб дружбе і нэйтралітэце, заключаным у Бэрліне 24 красавіка 1926 году, дагаворы, які выходзіць з перакана624ньня, што «інтарэсы народаў СССР і германскага народу патрабуюць пастаяннага, аснованага на поўным давер'і супрацоўніцтва і з усьведамленьня неабходнасьці замацаваць існуючыя паміж імі прыязныя адносіны заключэньнем асобага дагавору»,—дык я, па даручэньні майго ўраду, заяўляю ў вашай асобе германскаму ўраду рашучы пратэст супроць далушчанага германскім бокам парушэньня дагаворных адносін паміж нашымі краінамі.

Прыміце і інш.

ХІНЧУК. (ТАСС).

Германскі друк аб сьмерці Клары Цэткін

БЭРЛІН, 22 (Белта). Уся германская прэса надрукавала паведамленьні аб сьмерці КЛАРЫ ЦЭТКІН. Большасьць газэт устрымліваецца ад камэнтараў, абмяжоўваючыся біяграфічнымі спраўкамі. Ня гледзячы на тое, што ўсе гэтыя заметкі поўны злобных выпадаў супроць памёршага правадыра германскага пралетарыяту, цэлы рад газэт падкрэсьлівае, што КЛАРА ЦЭТКІН усё сваё жыцьцё адыгрывала вельмі вялікую ролю ў германскім рэвалюцыйным руху і што, ня гледзячы на такую старасьць і на хваробу, яна яшчэ ў мінулым годзе сказала пры адкрыцьці рэйхстагу «палкую прамову».

«БЭРЛІНЭР БЭРЗЭН КУР'ЕР» падкрэсьлівае, што Клара Цэткін да канца была «фанатычнай рэвалюцыянэркай».

ЗАБАРОНА ГЕРМАНСКАЙ САЦЫЯЛ-ДЭМАКРАТЫЧНАЙ ПАРТЫІ

БЭРЛІН, 23 (Белта). АПУБЛІКОВАН ДЭКРЭТ АБ ЗАБАРОНЕ ГЕРМАНСКАЙ САЦЫЯЛ-ДЭМАКРАТЫЧНАЙ ПАРТЫІ. Забарона матывуецца тым, што эміграваўшыя за граніцу сацыял-дэмакратычныя лідэры вядуць адтуль прапаганду супроць германскага ўраду. Такім чынам, усе спробы германскай сацыял-дэмакратыі дабіцца ўдзелу ў палітычным жыцьці фашысцкай Германіі праваліліся.

Урадавы дэкрэт забараняе выданьне сацыял-дэмакратычных газэт, АНУЛЮЕ МАНДАТЫ САЦЫЯЛ-ДЭМАКРАТЫЧНЫХ ДЭПУТАТАЎ У РЭЙХСТАГУ, ЛЯНДТАГАХ І ГАРАДЗКІХ ПАРЛЯМАНТАХ. Забаронены ўсякія сацыял-дэмакратычныя сходы, вядзеньне прапаганды і г. д. Апрача таго, дэкрэт прадпісвае звольніць усіх сацыял-дэмакратычных рабочых і служачых з дзяржаўных і камунальных прадпрыемстваў і ўстаноў.

Забарона баявой арганізацыі партыі нацыяналістаў

БЭРЛІН, 22 (Белта). Учора па ўсёй Германіі працягваліся вобыскі і арышты кіраўнікоў баявой арганізацыі партыі нацыяналістаў «ДЭЙЧЭ НАЦЫЯНАЛЕР КАМФРЫНГ». Ва ўсіх правінцыях «КАМФРЫНГ» ужо распушчан. Нацыянал-сацыялісцкі афіцыёз «ФОЛЬКІШЭР БЭОБАХТЭР», падкрэсьліваючы «своечасовасьць» гэтага мерапрыемства, заяўляе, што, паколькі гутарка ідзе аб барацьбе супроць камуністаў і «марксыстаў», з гэтым зараз цалкам спраўляюцца адны нацыянал-сацыялісцкія штурмовыя атрады, якія маюць шматгадовы вопыт у гэтай галіне.

Кіраўніцтва «Сталёвага шлему» сьпяшаецца адмежавацца ад распушчанай баявой арганізацыі партыі нацыяналістаў для таго, каб выратаваць уласную арганізацыю ад разгрому. Ня гледзячы на гэта, бесьперапынна адбываецца далейшы роспуск мясцовых арганізацый «Сталёвага шлему».

Адначасова з рэпрэсіямі супроць партыі нацыяналістаў праводзяцца таксама мерапрыемствы супроць партыі цэнтру і баварскай народнай партыі. У МЮНХЭНЕ, у памяшканьні фракцыі народнай партыі, у ляндтагу, у рэдакцыі цэнтральнага органу гэтай партыі «Байрышэр кур'ер» і ў эканамічным аддзеле партыі праведзены падрабязныя вобыскі. Знойдзены пры вобысках матар'ял канфіскован. Зроблены таксама арышты. Вобыскі ў памяшканьнях арганізацый народнай баварскай партыі мелі месца і ў іншых гарадох БАВАРЫІ.

Поўная капітуляцыя „Сталёвага шлему“

БЭРЛІН, 22 (Белта). Пад уплывам узмоцненых рэпрэсій супроць партыі нацыяналістаў і роспуску ўсіх баявых арганізацый гэтай партыі адбылася канчатковая афіцыяльная капітуляцыя «Сталёвага шлему» перад нацыянал-сацыялісцкай партыяй. Апублікавана афіцыяльнае паведамленьне за подпісам рэйхсканцлера Гітлера і кіраўніка «Сталёвага шлему» Зэльдтэ аб тым, што «Сталёвы шлем» уліваецца ў нацыянал-сацыялісцкі рух «у якасьці самастойнай арганізацыі».

Членам «Сталёвага шлему» ў далейшым забараняецца ўступаць у якую-небудзь іншую партыю, апрача нацыянал-сацыялісцкай. Моладзевыя арганізацыі «Сталёвага шлему» ўліваюцца ў нацыянал-сацыялісцкія штурмовыя атрады.

З лёнданскай эканамічнай канфэрэнцыі

Цьвёрдалобыя стараюцца пахаваць савецкі праект аб эканамічным ненападзе

ЛЁНДАН, 22 (Белта). Лёнданскі друк ня тоіць, што брытанскі ўрад мае намер зрабіць усё, што ад яго залежыць, каб пахаваць савецкі праект пратаколу аб эканамічным ненападзе. Пры гэтым «Морнінг Пост» прызнае, што савецкі праект сустрэў прыкметнае спачуваньне сярод дэлегатаў. «Дэйлі мэйль» радасна адзначае рашэньне старшыні эканамічнай камісіі Колійна перадаць савецкі праект у падкамісію, якая засядае пры адкрытых дзьверах. «Н'юс Кронікл» лічыць што рашэньне Колійна азначае пахаваньне савецкага праекту.

***

ЛЁНДАН, 22 (Белта). Амэрыканская дэлегацыя ўнесла сёньня на міжнароднай эканамічнай канфэрэнцыі праект рэзалюцыі, у якой рэзка адкідаецца ўсякая палітыка гандлёвых абмежаваньняў і дыскрымінацый. Амэрыканскі праект у вогуле супадае з праектам савецкай дэлегацыі.

Італьянскі плян аб'яднаньня Аўстрыі з Вэнгрыяй

ЛЁНДАН, 22 (Белта). «Дэйлі Геральд» паведамляе, што ў Рыме высунут праект аб'яднаньня Аўстрыі з Вэнгрыяй на чале з эрцгерцагам Ото Габсбургам, сынам апошняга аўстра-вэнгерскага імпэратара. Дыплёматычны агляда́льнік «Дэйлі Геральд» указвае, што дзяржавы Малой Антанты вельмі ўстрывожаны італьянскімі плянамі.

Перагаворы аб продажы КУЧ пачнуцца 26 чэрвеня

ТОКІЁ, 23 (Белта). Згодна паведамленьня агенцтва «Сымбун Рэнго», паміж міністэрствам замежных спраў і савецкім паўнамоцным прадстаўніцтвам дасягнута згода аб тым, што перагаворы аб продажы КУЧ пачнуцца 26-га чэрвеня ў 2 гадзіны дня ў рэзыдэнцыі таварыша міністра замежных спраў Сігеміцу. З японскага боку будуць прысутнічаць Сыгеміцу, начальнік эўрапэйска-амэрыканскага аддзелу міністэрства замежных спраў Того і загадчык першай сэкцыі таго-ж аддзелу Нісіі.

26 чэрвеня г. г., а 5 гадзіне ўвечары ў памяшканьні ДОМУ КАМАСЬВЕТЫ

склікаецца

ПЛЕНУМ МЕНГАРКОМУ КП(б)Б

з наступным парадкам дня:

1. Канкрэтныя мерапрыемствы па правядзеньні ўборачнай і загатоўчай кампаній (дакл. тав. КУДЗЕЛЬКА).
2. Практычныя мерапрыемствы па рэалізацыі пастановы ЦК УсеКП(б) аб рабоце палітаддзелаў, калгаснай ячэйцы і ўзаемаадносінах паміж райкомамі і палітаддзеламі (дакл. тав. ГЕРШОН).
3. Ход будаўніцтва па гораду і раёну (даклад. тав. КАВАЛЁЎ).

Члены ЦК, ЦКК, ГК і ГКК КП(б)Б праходзяць па сваіх мандатах.

Сакратары парткалектываў і ячэек КП(б)Б атрымліваюць білеты ў Менгаркоме КП(б)Б 25-VI—33 г. пакой 45.

Сакратар Менгаркому КП(б)Б КУДЗЕЛЬКА.

Пахаваньне тав. Клары ЦЭТКІН

Каля праху тав. Клары Цэткін

[illegible]

...носяць яго з Калённай залі Дому саюзаў. Жалобная працэсія накіроўваецца праз пляц Сьвярдлова і пляц рэвалюцыі на Красны пляц. Уперадзе ўрны нясуць дванаццаць вянкоў і два ордэны, якімі была ўзнагароджана тав. КЛАРА ЦЭТКІН—ордэн Чырвонага сьцягу і ордэн Леніна. Каля ўрны — сваякі і бліжэйшыя прыяцелі нябожчыцы, потым...

Вынас праху на Красны пляц

[illegible]

...дзіры становяцца з ордэнамі тав. Клары Цэткін ля пастумэнту. На трыбуну маўзалею ўзыходзяць т.т. СТАЛІН, МОЛАТАЎ, КАЛІНІН, ВАРАШЫЛАЎ, КУЙБЫШАЎ, АРДЖАНІКІДЗЭ, АНДРЭЕЎ, ПЯТНІЦКІ, КРУПСКАЯ, ШВЭРНІК, БЕЛА КУН, МАРТЫ, ГЕККЭРТ, КАТАЯМА, ЯРАСЛАЎСКІ і інш.

Жалобны мітынг

Тав. Сэн-Катаяма адкрывае жалобны мітынг.

— Сёньня,—гаворыць тав. Сэн-Катаяма,—мы аддаем апошні рэвалюцыйны доўг старэйшаму змагару за справу пралетарыяту—КЛАРЫ ЦЭТКІН. Наша Клара—заўсёды была ў першых радох змагароў супроць імпэрыялізму за пралетарскую рэвалюцыю, за пабудову сацыялістычнага грамадзтва. З самага першага дня свайго ўступленьня ў рады рабочага руху яна паказала сябе геройчным змагаром і таленавітым кіраўніком. Рабочая кляса ніколі не забудзе яе бязьлітаснай барацьбы ў часе вайны супроць імпэрыялізму і здраднікаў з ІІ Інтэрнацыяналу. Яна да апошняй мінуты свайго жыцьця змагалася ў радох Камінтэрну пад сьцягам Леніна супроць ІІ Інтэрнацыяналу за вызваленьне рабочай клясы. Клары больш няма сярод нас, яе месца зоймуць мільёны новых байцоў супроць панаваньня буржуазіі і фашызму. Жалобны мітынг, прысьвечаны памяці Клары Цэткін, лічу адкрытым. Ад імя Выканкому Камінтэрну выступае тав. АНДРЭ МАРТЫ.

Прамова тав. Андрэ Марты

«Клара Цэткін—адважны баец, стары правадыр рэвалюцыйнага пралетарыяту. Выканком Камуністычнага Інтэрнацыянала аддае апошні доўг табе, пакінуўшы нас, пасьля таго, як ты аддала ўсё сваё жыцьцё барацьбе за перамогу сацыялізму.

Клара Цэткін, ты была байцом непахісна верным нашай пралетарскай справе на працягу 50 з лішкам год барацьбы і ты захавала гэту вернасьць да апошняга свайго ўздыху.

Клара Цэткін—паплечніца нашых вялікіх настаўнікаў Маркса і Энгельса. З таго самага моманту, як ты далучылася да сацыял-дэмакратыі і выкрывала першыя рэвізіяністычныя тэндэнцыі, ты ўсё больш жорстка змагалася супроць іх. Ты здолела ўстояць у навальніцу, якая разыгралася ў жніўні 1914 г., і стаць паплечніцай Леніна.

Клара Цэткін, ты была актыўнай інтэрнацыяналісткай і як такая заўсёды змагалася супроць імпэрыялістычнай вайны: у Штутгарце—рука аб руку з Ленінам, у часе сусьветнай вайны — плячо ў плячо з Лібкнэхтам, Розай Люксэмбург і Францам Мэрынгам; у Кастрычніцкія дні, калі ты рашуча стала на бок пераможнай дыктатуры пралетарыяту ў Расіі і з тых часоў заўсёды ішла на чале абаронцаў СССР; пасьля лістападаўскіх дзён у Германіі, калі ў разгар барацьбы ты знайшла шлях да маладой германскай камуністычнай партыі і да Камуністычнага Інтэрнацыяналу, якім ты з таго часу аддавала ўсе свае сілы.

На Турскім зьезьдзе француской сацыялістычнай партыі, на якім ты дабілася далучэньня часткі зьезду да Камуністычнага Інтэрнацыяналу, пасьля самай жудаснай вайны, якую ведаў сьвет, ты паказала французскім і германскім пралетарам, што «толькі гіганцкая рука рэвалюцыйнага пралетарыяту зможа разьбіць вэрсальскі дагавор. На Міланскім зьезьдзе італьянскай сацпартыі ты разьбіла цэнтрыстаў. Перамагаючы з нечалавечай энэргіяй слабасьці свайго старога ўзросту, ты яшчэ ў жніўні мінулага году на сэсіі германскага рэйхстагу стала твар да твару з фашысцкай зграяй. Апошнія мінуты свайго жыцьця ты правяла за артыкулам, накіраваным да таго, каб вырваць сацыял-дэмакратычных работнікаў з рук здрадніцкіх правадыроў ІІ Інтэрнацыяналу.

Дарагі таварыш па барацьбе!

Сьмерць вырвала цябе з нашых радоў у той момант, калі клясавая барацьба патрабуе ад пралетарыяту самых напружаных намаганьняў і самай яснай ленінскай сьвядомасьці. Ад імя рабочых усяго сьвету і прыгнечаных народаў калёній мы аддаем апошні доўг табе пад гэтым сьцягам камунізму, які ты з такой адвагай высока трымала на працягу больш паўстагодзьдзя, пад гэтым сьцягам, які ўжо пераможна ўзьвіваецца на аднэй шостай частцы зямлі і які мы, падобна табе, будзем таксама цьвёрда трымаць да канчатковай перамогі.

Сама памяць аб табе будзе сьцягам для будучых пакаленьняў.

Прашчай Клара!

Рот-фронт!

Ад імя камуністычнай партыі Германіі гаворыць тав. Геккерт

— У асобе Клары,—гаворыць т. Геккерт,—германскі пралетарыят і працоўныя ўсяго сьвету страцілі аднаго са сваіх самых адданых байцоў і найбольш выдатных правадыроў. Клара прышла ў рады германскага рабочага руху ў 1878 годзе, у той час, калі палядзін кайзэраўскай Германіі Бісмарк павінен быў прызнаць, што ён ня ў стане перамагчы рабочую клясу. У барацьбе з яго законам супроць сацыялістаў, сацыял-дэмакратыя стала першай у сьвеце рабочай партыяй. Амаль паўстагодзьдзя мінула з часу крушэньня гэтага тэрарыстычнага закону. Гэта ў тыя гады, калі Клара, як сапраўдны баец за справу сацыялізму, змагалася на чале нашых радоў.

Сёньня мы стаім перад прахам вялікага байца. Тут у Крамлёўскай сьцяне, прах Клары будзе пакоіцца каля нашага бясьсьмяротнага Леніна, які стаў таксама настаўнікам Клары, і сярод іншых рэвалюцыйных байцоў. Сотні тысяч пралетараў Масквы, сталіцы нашай пераможнай пралетарскай бацькаўшчыны, праводзяць Клару ў апошнюю дарогу. Але Германія, краіна, якая дала нам Клару, дала нам Карла Маркса і Фрыдрыха Энгельса, знаходзіцца пад пятой фашызму, які хоча выкараніць марксызм, сусьветны бальшавізм. З дапамогай карыгновай зграі фашысцкіх забойцаў і дзякуючы здрадніцтву сацыял-дэмакратыі, загніваючаму капіталізму і пранкі[illegible] юнкерству ўдалося яшчэ раз нанесьці цяжкі ўдар рабочай клясе. Клара даўно ўжо прадбачыла, што сацыял-дэмакратыя, партыя, у якую яна ўступіла, калі Бісмарк прасьледаваў і абвяшчаў яе па-за законам, знаходзілася на шляху выраджэньня і здрадніцтва. Таму ў часе сусьветнай вайны Клара вышла з гэтай партыі, якая расчышчала шлях вайне і фашызму і зьвярнула ўсю сваю нянавісьць супроць правадыроў гэтай партыі. Што сталася з сацыял-дэмакратыяй зараз, пасьля 43 год з часу крушэньня закону супроць сацыялістаў? Яе правадыры поўзаюць ля ног «правадыра»,—так пісала наша Клара ў апошнія дні свайго жыцьця. Здрадніцкая палітыка і магутнае развалі[illegible] яе кіраўнікоў прывялі сацыял-дэмакратычную партыю ў рукі фашызму, да ног Гітлера, заклятага сьмяротнага ворага нашай клясы. За дзень да сьмерці, 18 чэрвеня, Клара пісала пастушны сьпіс здрадніцкай сацыял-дэмакратычнай партыі: «Усё страчана і перш за ўсё страчан гонар».

Мільёны пралетараў Германіі, мільёны схіляюцца сёньня перад пачыўшым правадыром. Усюды, дзе яна жыла і працавала, яна пакрывала нашы сьцягі гонарам і непагаснай славай. Яе аддасьць справе рабочай клясы ўвайшла ў прыказку. Палкасьць, з якою яна змагалася за вызваленьне прыгнечаных, зьдзіўляе; яе інтэрнацыяналізм быў глыбокі і шчыры; яе заміляваньне да пралетарыяту ні з чым нельга параўнаць. І вялікая, і незгладжальная была яе нянавісьць да ўсіх ворагаў нашай клясы. Ніколі пралетары не забудуць гэтых якасьцяй Клары.

Гісторыя германскага пралетарыяту на працягу апошніх двух дзесяцігодзьдзяў—гэта гісторыя геройчнай барацьбы, якая стала галгофай, дзякуючы сацыял-дэмакратыі і правадыром рэфармісцкіх прафсаюзаў. «Кіраўнікі германскіх прафсаюзаў — найвялікшыя нягоднікі на сьвеце»— сказала ў сьнежні 1918 году паплечніца Клары — Роза Люксэмбург. Перамогу контр-рэвалюцыі над германскай рэвалюцыяй 1918 году арганізавала сацыял-дэмакратыя. Эбэрт і Шэйдэман нанялі забойцаў Карла і Розы. Эбэрт і Шэйдэман з-за вугла ўзброілі бандытаў і забойцаў, якія зараз тэрарызуюць працоўных Германіі. Носке і Цэргібэль—гэта імёны ўсіх крывавых сацыял-дэмакратычных здраднікаў, якім зараз падражаюць фашысцкія забойцы. Зэвэрынг і Вісэль першымі сталі грабіць зарплату і дапамогі ў рабочых. Лейпарт і Гросман—вось імёны раскольнікаў, арганізатараў штрэйкбрэхэрства, прадаўшых прафсаюзы фашызму.

Пасьля таго, як сацыял-дэмакратычныя здраднікі і ашуканцы выконвалі заказ буржуазіі, раскалолі рабочую клясу і тым самым затруднілі пралетарыяту пераможную барацьбу, фінансавы капітал даручыў нацыянал-сацыялістам узяць дзяржаўную ўладу ў свае рукі. Гэтым быў пакладзен пачатак акту лютага масавага тэрору і разбэшчанага фашысцкага ашуканства мас. Тое, што пачалі сацыял-дэмакратычныя бонзы, даручана закончыць фашысцкім забойцам —гэта разгром рабочага руху.

Далей тав. Геккэрт у яркіх і моцных выразах характарызуе становішча Германіі, дзе замест абяцаных фашыстамі свабоды і сацыяльнага шчасьця, пануе забойства, і рабункі ў рабочых кварталах, звальненьні рабочых, аграбленьне зарплаты і дапамог, асуджэньне мас на голад, разбурэньне рабочых арганізацый, антысавецкае ваеннае цкаваньне, аўто-дафэ для зьнішчэньня твораў чалавечага [illegible] зварот Германіі ў сярэдня-

[illegible]

...цыяналу і стала бязьлітасным барацьбітом супроць «сацыялістаў», якія ператварыліся ў буржуазных перараджэнцаў, супроць здраднікаў справы рабочае клясы, стаўшы адным з выдатных кіраўнікоў міжнароднага камуністычнага руху. Імя Клары Цэткін непарыўна зьвязана з тэй справай, якою непасрэдна кіруе наша бальшавіцкая партыя ў Савецкім саюзе. Клара Цэткін была паплечнікам бальшавікоў на працягу многіх год. Яна нязьменна была аддане йшым прыяцелем Савецкага саюзу і сама аддане йшым змагаром за справу, якою кіруе наша бальшавіцкая партыя. Самыя цяжкія для нашай рэвалюцыі гады Клара ні мінуты ня хістаючыся, заўсёды была на баку Кастрычніцкай рэвалюцыі, на баку нашай ленінскай партыі, заўсёды была верным і выдатным змагаром у барацьбе, якую вяла наша партыя, рабочая кляса і разам з ёю працоўнае сялянства Савецкага саюзу супроць сваіх клясавых ворагаў. Як у гады грамадзянскай вайны, так і пасьля, у перыяд разгорнутай барацьбы за пабудову сацыялістычнага грамадзтва. Клара Цэткін была неад-

...цьвёрда ўпэўнены ў тым, што імя Клары Цэткін натхніць і будзе заўсёды натхняць рэвалюцыйных рабочых усяго сьвету, якія змагаюцца супроць капіталізму, змагаюцца супроць імпэрыялістычных войнаў, змагаюцца супроць падрыхтоўкі нападу на СССР, змагаюцца за поўную перамогу камунізму над капіталістычным ладам. Мы ўпэўнены ў тым, што вялікае будучае германскай камуністычнай партыі, яе нямінучая будучая перамога непарыўна зьвязана з тэй справай, за якую змагалася, для якой жыла Клара Цэткін. Мы ведаем таксама, што будучае нашай краіны, якая будуе сацыялізм, непарыўна зьвязана з тэй справай, за якую яна змагалася, для якой яна жыла. Справа ўсяго ленінскага Інтэрнацыяналу рэвалюцыйных рабочых моцна і назаўсёды зьвязана з тым, для чаго жыла, за што змагалася Клара Цэткін. І мы ўпэўнены ў тым, што імя Клары Цэткін, яе рэвалюцыйная барацьба, яе слаўны прыклад будуць прыкладам барацьбы за поўную перамогу бальшавізму ва ўсім сьвеце.

Потым выступіла тав. КРУПСКАЯ.

Прамова тав. МОЛАТАВА

[illegible]

Прамова тав. КРУПСКАЙ

— Мы хаваем сёньня Клару Цэткін, выдатнейшага правадыра сусьветнага пралетарыяту, чыстомнага змагара за справу сацыялізму, за справу камунізму.

Яе прах будзе пачываць у крамлёўскай сьцяне побач з прахам Леніна, якога яна так цаніла, так глыбока любіла, побач з прахам перадавых змагароў нашай краіны Саветаў.

З маладых гадоў і да апошняй хвіліны свайго жыцьця яна аддавала сябе на барацьбу за справу пралетарыяту, умела працаваць з самымі шырокімі масамі.

Марксыстка, з глыбокай рэвалюцыйнай чуйнасьцю, яна змагалася ўсё жыцьцё супроць якога-б там ні было аслабленьня клясавай барацьбы, супроць апартунізму, у якой-бы форме ён не праяўляўся.

Імя Клары Цэткін непарыўна зьвязана з барацьбой за разьняволеньне працоўнай жанчыны, за ўзьняцьце сьвядомасьці работніцы, за ўцягненьне яе ў барацьбу рабочае клясы ва ўсім сьвеце.

Клара была старшынёй міжнароднага жаночага бюро, праводзіла вялізарную работу сярод жанчын. Па яе ініцыятыве ўстаноўлен быў міжнародны дзень работніцы.

З самага пачатку Цэткін падкрэсьлівала, што поўнае разьняволеньне жанчыны магчыма толькі пры сацыялізьме. Яна вучыла жаночыя рабочыя масы весьці гэту барацьбу. Працоўныя жанчыны ў яе асобе бачылі палкага барацьбіта за сацыялізм.

Горача вітала яна перамогу пралетарыяту ў нашай краіне, зьвяржэньне ярма памешчыкаў і капіталістаў, вітала савецкую ўладу.

З глыбокай любоўю адносіліся да Цэткін рабочыя масы. Клара Цэткін ведала вёску, вяла работу сярод нямецкіх сялян у першыя гады сваёй дзейнасьці. І таму асабліва горача вітала яна калгасны рух, разумеючы ўсё яго значэньне для справы будаўніцтва сацыялізму.

Жывучы ў СССР, яна асабліва прагна ўглядалася ў парасткі новага жыцьця. Яе цікавіла работа з нацменкамі, цікавіў быт, дзеці, школа, дзіцячыя дамы, культурнае будаўніцтва.

Апошні час яе глыбока хвалявалі падзеі ў Германіі, але была яна сапраўдная ленінка па духу—недарма на грудзях яе знаходзіўся ордэн Леніна—яна ведала, ні мінуты не сумнявалася, што фашызм, як і ўвесь капіталістычны лад, асуджаны на пагібель, што сусьветная сацыялістычная рэвалюцыя нямінуча.

Сусьветны пралетарыят, пад кіраўніцтвам камуністычных партый, справу, за якую змагалася Клара, давядзе да канца, узьнімаючы ўсё вышэй і вышэй сьцяг камунізму.

***

Жалобны мітынг скончан. Аркестр грае жалобны марш.

Таварышы СТАЛІН, МОЛАТАЎ, КАЛІНІН, МАРТЫ, ГЕККЭРТ, СЭН-КАТАЯМА, ВАРАШЫЛАЎ, АРДЖАНІКІДЗЭ, КУЙБЫШАЎ, АНДРЭЕЎ, КРУПСКАЯ, ПЯТНІЦКІ пераносяць катафалку з урнай да крамлёўскай сьцяны. У 7 гадзін 30 мін. з крамлёўскай сьцяны чуюцца тры залпы. Урна з прахам т. Клары Цэткін замуравана ў крамлёўскай сьцяне.

Праз некалькі мінут пачынаецца прахаджэньне каля маўзалею ганаровай вайсковай варты і соцень тысяч працоўных Масквы, прышоўшых аддаць апошні абавязак нябожчыцы. На трыбуне маўзалею—т. т. СТАЛІН, МОЛАТАЎ, КАЛІНІН, ВАРАШЫЛАЎ, КУЙБЫШАЎ, АРДЖАНІКІДЗЭ, АНДРЭЕЎ, КРУПСКАЯ, члены ВЫКАНКОМУ КАМІНТЭРНУ і інш.

Пралетары Масквы схіляюць перад прахам Клары Цэткін сотні жалобных штандараў. Калёны ідуць суцэльным масывам, займаючы ўсю шырыню Краснага пляцу.

Каля 2-х гадзін цягнулася жалобная працэсія маскоўскіх рабочых. Праз Красны пляц прайшло звыш 300.000 пралетараў і працоўных чырвонай Масквы.

Другая ўсебеларуская канфэрэнцыя старой бальшавіцкай гвардыі

22 чэрвеня адкрылася другая ўсебеларуская канфэрэнцыя таварыства старэйшых бальшавікоў. Вялікая заля клюбу імя Карла Маркса поўна ўдзельнікаў канфэрэнцыі і гасьцей камуністаў, рабочых і работніц г. Менску.

Клюб упрыгожан лёзунгамі: «Старая бальшавіцкая гвардыя заўсёды была, ёсьць і будзе ў першых радох барацьбы за ажыцьцяўленьне генэральнай лініі партыі», «Мабілізуем вопыт доўгагадовай барацьбы падпольля за ідэі Леніна на пабудову бяскласавага сацыялістычнага грамадзтва».

Канфэрэнцыю адкрывае т. БАЛЦІН. Канфэрэнцыя ўшаноўвае ўставаньнем памяць памёршых старэйшых бальшавікоў: КЛАРЫ ЦЭТКІН, СТОПАНІ, ГУСЕВА, АЛЬМІНСКАГА.

У прэзыдыум выбіраюцца т. т. ГІКАЛО, ЖАБРОЎСКІ, ШАРАНГОВІЧ, ГАЛАДЗЕД, АНЦІПАЎ, ІВАНОЎ, САХАРАВА, ДЗІМАНШТЭЙН, ЛЫЧОЎ, БАЛЦІН, ДАМБРОЎСКІ, КАВАЛЬЧУК, КУДЗЕЛЬКА, СЬВЯРДЛОВА і інш.

Бурнымі воплескамі сустракае заля абраньне ў ганаровы прэзыдыум ПАЛІТБЮРО ЦК УсеКП(б) І ПРАВАДЫРА КАМПАРТЫІ ГЕРМАНІІ тав. ТЭЛЬМАНА.

З прывітаньнем ад прэзыдыуму таварыства старэйшых бальшавікоў выступіў тав. ДЗІМАНШТЭЙН. У сваёй прамове ён спыняецца на задачах канфэрэнцыі старэйшых бальшавікоў — гэтага цэмэнту нашай партыі і ў кароткіх рысах паказвае вялікі 30-гадовы шлях бальшавізму ад ІІ зьезду партыі да сучаснага этапу барацьбы за пабудову бяскласавага сацыялістычнага грамадзтва.

Ад шматлікіх прадпрыемстваў Менску канфэрэнцыю прышлі вітаць лепшыя ўдарнікі заводу імя Варашылава, абутковай, хлебазаводу і інш.

Ад асобных арганізацый канфэрэнцыю вітаюць т. т. КУДЗЕЛЬКА — ад Менскай арганізацыі КП(б)Б, сакратар ЦК ЛКСМБ ГЕРЦОВІЧ — ад камсамолу БССР і ад «будучых старых бальшавікоў» — ДЭЛЕГАЦЫЯ ПІЯНЭРАЎ. Піянэры патрабавалі: «Напішэце кніжку для піянэраў, каб на вашым баявым мінулым мы вучыліся змаганьню за справу сусьветнага Кастрычніка».

Ад таварыства былых паліткатаржан і ссыльна-пасяленцаў канфэрэнцыю вітаў тав. Іозэф.

З вялікай прамовай аб задачах таварыства старых бальшавікоў выступіў сакратар ЦК КП(б)Б т. ЖАБРОЎСКІ.

23 чэрвеня канфэрэнцыя заслухала даклад тав. САХАРАВАЙ аб рабоце ўсесаюзнага таварыства старых бальшавікоў і даклад тав. БАЛЦІНА аб рабоце ўсебеларускага аддзяленьня.

У спрэчках выступілі т. т. ВІШНЕЎСКІ, КАПІТОНАЎ, СЬВЯРДЛОВА, МІКУШ, ГНІЛЯКЕВІЧ, ДАМБРОЎСКІ, БРАНДТ, ЁЗІФ, ВІШНЕЎСКАЯ і інш.

Усе выступаўшыя ў спрэчках таварышы галоўную ўвагу зварачалі на масавую работу таварыства на фабрыках і заводах, на перадачу вопыта і традыцый бальшавікоў-падпольшчыкаў маладому пакаленьню камуністаў, а таксама зьмене—камсамолу і піянэрам. Яны таксама спыняліся на задачах па ўдзеле старых бальшавікоў у чыстцы радоў партыі. Удзельнікі канфэрэнцыі дзяліліся вопытам сваёй практычнай работы. Тав. Сьвярдлова расказала аб рабоце старога падпольшчыка МУХТАРАВА, які ня гледзячы на свой звыш 70-гадовы ўзрост, вядзе вялікую работу на фабрыцы «ГЕРОЙ ПРАЦЫ».

Канфэрэнцыя пастанавіла прадоўжыць паўнамоцтвы старога бюро ў складзе т. т. БАЛЦІНА, СЬВЯРДЛОВАЙ, ЛЫЧОВА І СПАЛІНСКАГА і выбрала дэлегатамі на ўсесаюзную канфэрэнцыю таварыства старых бальшавікоў т. т. СЬВЯРДЛОВУ І ЛЫЧОВА.

Партыйнае будаўніцтва

Ліст старых кадраў „Камунара"—праяўленьне бязьмежнага давер'я і самаадданасьці рабочай клясы ленінскай партыі

Прымем актыўны ўдзел у чыстцы партыі

Рэспубліканскай камісіі па чыстцы КП(б)Б. Менскай гарадзкой камісіі па чыстцы і Менскаму гаркому КП(б)Б

Адкрыты ліст кадравых беспартыйных рабочых менскага машына-будаўнічага заводу „Камунар"

Мы, кадравыя беспартыйныя рабочыя менскага машына-будаўнічага заводу «Камунар», абмеркаваўшы вялізарныя задачы, якія пастаўлены перад намі ў сувязі з чысткай партыйных радоў, ня можам быць у баку і выказваем сваё шчырае жаданьне прыняць актыўны ўдзел у чыстцы КП(б)Б.

Большасьць з нас пад кіраўніцтвам камуністычнай партыі змагаліся са зброяй у руках супроць царызму, супроць буржуазнага часовага ўраду і г. д. Разьбіўшы ўсіх інтэрвэнтаў і белагвардзейцаў, мы, разам з усімі рабочымі СССР пад кіраўніцтвам партыі ўмацоўвалі пралетарскую дыктатуру, будавалі і будуем сацыялізм, з посьпехам завяршылі першую пяцігодку ў чатыры гады і ўступілі ў другую пяцігодку.

Пабудова бяскласавага сацыялістычнага грамадзтва ў другой пяцігодцы ставіць перад рабочай клясай адказнейшыя задачы. Наша партыя, зьяўляючыся авангардам рабочай клясы, павінна быць яшчэ больш моцнай. Кожны член партыі павінен быць здольным паказваць бальшавіцкія ўзоры барацьбы за генэральную лінію партыі, павінен весьці за сабой усіх разам працуючых беспартыйных рабочых.

Мы пад кіраўніцтвам партыі ператварылі сваё невялікае прадпрыемства ў буйны машына-будаўнічы завод, які мае рэспубліканскае значэньне. Пад кіраўніцтвам партыі, шырока разгарнуўшы сацспаборніцтва і ўдарніцтва, наш завод з посьпехам выконвае пляны першага году другой пяцігодкі.

Посьпехі першай пяцігодкі і пасьпяховае выкананьне плянаў першых 6 месяцаў 1933 году значна палепшаюць наша матар'яльнае і культурнае становішча.

Цяпер, калі праверяецца работа нашага партналектыву, работа кожнага камуніста ў паасобку, кожны беспартыйны рабочы павінен быць актыўным удзельнікам у чыстцы партыйных радоў, у выяўленьні недахопаў нашых цэхаў, брыгад, асобных камуністаў і г. д.

Мы, беспартыйныя старыя рабочыя заводу «Камунар», добра ўсьвядомілі словы ЛЕНІНА што ўдзел беспартыйных рабочых у чыстцы партыі—вельмі важная справа і што гэты ўдзел забясьпечвае пасьпяховае правядзеньне чысткі.

Наш удзел у чыстцы дагэтуль яшчэ зусім невыстарчальны. Мы слаба разгарнулі крытыку і самакрытыку вакол работы кожнага камуніста і ўсёй партарганізацыі.

Зараз мы запэўняем рэспубліканскую камісію па чыстцы КП(б)Б, гарадзкую камісію і менгарком КП(б)Б, што гэты наш недахоп будзе неадкладна выпраўлен.

Мы добра ведаем наш завод, ведаем рабочых нашага заводу і сваім актыўным удзелам будзем па-бальшавіцку выкрываць усе недахопы, дапаможам партыі выяўляць і выкарчоўваць усё дрэннае, клясава-чужое і г. д.

Мы, выказваючы сваё давер'е нашай партыі на чале з яе ленінскім ЦК, выпрабаваным лепшым ленінцам т. СТАЛІНЫМ, у часе чысткі партыйнай арганізацыі заводу бярэм на сябе выканаць наступныя абавязацельствы:

1. Шырокім разгортваньнем крытыкі і самакрытыкі забясьпечыць актыўны свой удзел у чыстцы КП(б)Б.

2. Поўнасьцю і ў тэрмін выканаем заводзкі прамфінплян.

3. Даем сустрэчны — пяць тачыльных варштатаў да 1 ліпеня.

4. Выпускаем звыш пляну адну шышальную скрыню для труба-ліцейнага заводу ў Магілеве.

5. 10 проц. прадукцыі звыш пляну дамо па кавальным цэху і зьнізім брак супроць мінулага месяцу да нулю.

6. У часе чысткі яшчэ больш павысім удзел ва ўсіх праводзімых мерапрыемствах партыйнага калектыву. Абавязваемся адпрацаваць ня менш 6 дзён у калгасе на працягу лета, забясьпечыўшы пасьпяховае правядзеньне прапалачнай і ўборачнай кампаніі.

7. Абавязваемся забясьпечыць завод ланцугоў Галя да 26 чэрвеня 5 заціскнымі варштатамі, да 1 ліпеня — 10, да 5 ліпеня — 6 і да 10 ліпеня — 5 заціскнымі варштатамі.

АД ІМЯ БЕСПАРТЫЙНЫХ КАДРАВЫХ РАБОЧЫХ «КАМУНАРА»:

САВІЦКІ, ФРЫДМАН, КУШНЭР, КЕНСІК, КОДЗІК, ВАЙНШТЭЙН, ШЫЛАК, ГОЛУБ, ІВАНОЎСКІ, КРЫШТАНОСАЎ, ШМЭРЛІС, БУХБІНДЭР, ЯСЕНКА, АХРЭМЧЫК, ШАБАНАЎ, ШАПІРА, РУБЕНЧЫК, МІЛІЦКІ, ШАВЕЛЬ, ГАШКЕВІЧ, МІКУЛЬЧЫК, ПРАФІНЧУК, МАГЕР, КРЖЫВЕЦ, ТАЛКАЧ, ЛАПІЦ, НЕКРАШ, КАНДРАТОВІЧ, ВАСІК, ІВАШКА.

Рабочыя дапамагаюць чыстцы

МАГІЛЕЎ. (Наш кар.).

Чыстку на шоўкавай фабрыцы прайшлі камуністы асноўных цэхаў — прадзільнага і хэмічнага карпусоў. Актыўнасьць рабочых за апошнія дні павялічылася. Калі ў першыя дні рэдка калі выступалі беспартыйныя рабочыя, дык за апошні час, дзякуючы растлумачальнай рабоце з боку праверкому, актыўнасьць беспартыйных значна вырасла.

Калі праходзіў чыстку старшыня фабкому, член партыі Замскі рабочыя шмат гаварылі аб рабоце фабкому і Замскага, як старшыні яго. Падкрэсьлівалі слабую ўвагу фабкому да справы матар'яльнага забесьпячэньня рабочых, аб чым гаворыць невыкананьне пляну пасеву па прыгараднай гаспадарцы. Чыстка тав. Замскага ператварылася ў праверку ўсёй работы фабрычнага камітэту. Выступаючыя рабочыя ўскрывалі недахопы і ўносілі канкрэтныя прапановы па паляпшэньні работы фабкому.

Далей праходзіў чыстку рэдактар шматтыражкі Курэпін. Рабочыя прадзільнага корпусу ўказваюць яму: «Наша газэта за апошні час палепшылася, аднак, яшчэ няма таго, каб яна стала сапраўдным арганізатарам мас. Газэта зусім слаба асьвятляла падрыхтоўку і ход чысткі».

Чыстка Шездава, Васільлева і інш. паказвае, што партыйная арганізацыя фабрыкі зусім слаба змагалася за тэарытычнае выхаваньне членаў і кандыдатаў партыі.

Нэйдлін.

ПОЛАЦКАЯ АРГАНІЗАЦЫЯ СЛАБА ПАДРЫХТАВАЛАСЯ ДА ЧЫСТКІ

13-га чэрвеня чатыры ячэйкавыя камісіі прыступілі да чысткі.

Папярэдні даклад аб задачах чысткі быў пастаўлен на сходзе райпартактыву. Праведзена нарада сакратароў гарадзкіх партячэек. Раённая камісія абсьледвала ход падрыхтоўкі да чысткі ў 7 гарадзкіх і вясковых ячэйках. Райком КП(б)Б камандыраваў 15 упаўнаважаных па вёску для практычнай дапамогі ячэйкам у правядзеньні падрыхтоўчай работы. Але, ня гледзячы на ўсё гэта, першыя дні чысткі паказалі, што полацкая партарганізацыя слаба падрыхтавалася да чысткі. Пастановы РК КП(б)Б у значнай частцы ячэек ня выкананы. Выяжджаўшыя ўпаўнаважаныя нават не інфармавалі райком, што імі зроблена ў ячэйках, а райком «забыўся» патрабаваць ад іх справаздачу.

Возьмем факты. У ячэйцы лесазаводу нават ня выпусьцілі нумару газэты, прысьвечанага чыстцы. Прамфінплян на заводзе ня выконваецца.

У Дарбудвучы абсьледваньне ячэйкі брыгадай не праведзена. У выніку слабай масава-растлумачальнай работы наведваньне беспартыйнымі сходаў па чыстцы нездавальняючае. Ячэйка не зьвязала падрыхтоўкі да чысткі з задачамі выкананьня пляну рамонту трактараў, якія выходзяць з рамонту са спазьненьнем.

Праверка выявіла факты разлажэньня, засьмечанасьці ячэек кулацкімі элемэнтамі (ячэйка камуны «Чырвоны артылерыст», Махіраўскага сельсавету. Да рэчы, на час веснавой сяўбы да гэтай ячэйкі быў прымацаваны член РК КП(б)Б тав. Федарэвіч, цесьць якога аказаўся кулаком).

Выяўляецца зусім нізкі палітузровень камуністаў, слабае разгортваньне выхаваўчай работы ў ячэйках.

Раённая газэта «Чырвоная Полаччына» яшчэ ня можа пахваліцца тым, што яна адыгрывае належную ролю ў забесьпячэньні пасьпяховага правядзеньня чысткі.

Раённая камісія па чыстцы, улічыўшы гэтыя факты, прыняла меры, каб разгарнуць падрыхтоўчую работу ў астатніх ячэйках.

Полацкі раённы камітэт КП(б)Б павінен забясьпечыць жывое кіраўніцтва і кантроль за ходам падрыхтоўкі да чысткі ячэек, а не супакойвацца на тым, што вынес пастанову.

Старшыня Полацкай раённай камісіі па чыстцы партыі.

ЭЛКСНЭ.

На повадзе ў ворага

ГОРКІ.

У Горацкім рабфаку ўсе студэнты забясьпечаны стыпэндыяй, інтэрнатамі з электрычнасьцю, вадаправодам і апалам. Рабфак цалкам укамплектован выкладчыкамі са спэцыяльнай вышэйшай асьветай, мае добрую вучэбную плошчу, абсталяваньне. Спачатку навучальнага году рабфак быў укамплектаван і студэнтамі: было залічана 417 чалавек.

Здавалася-б, што пры такіх умовах Горацкі рабфак павінен быць узорнай школай. Але кіраўнікі не праявілі бальшавіцкай настойлівасьці ў перабудове працы, пусьціўшы ўсю справу падрыхтоўкі кадраў на самацёк.

У выніку за ўвесь навучальны год самавольна ўцякло з рабфаку (ня лічачы выключаных) 130 чалавек, і зараз засталося толькі 217.

Лятуны зьелі, па грубых падліках, больш 16.000 руб. дзяржаўных сродкаў толькі аднэй стыпэндыі. А калі дадаць каштоўнасьць іх утрыманьня (інтэрнат, камунальнае абслугоўваньне, навучаньне), то гэта лічба падвоіцца.

Вячэрні рабфак зусім зачыніўся. З 25 чалавек пад канец году засталося толькі 7 і дырэкцыя рашыла... спыніць занняткі.

У чым-жа прычына?

Прычыны будуць яснымі, калі падаць факты аб становішчы выкладаньня на рабфаку.

Выкладаньне такіх адказных дысцыплін, як грамадазнаўчыя (гісторыя клясавай барацьбы, палітэканомія, эканомпалітыка, савецкае будаўніцтва) вялося ўвесь год бяз усякіх рабочых плянаў. Выкладаньне гісторыі клясавай барацьбы праводзілася па праграмах 1931 году, якія афіцыйна забаронены, як ідэалёгічна шкодныя. Выкладаньне беларускай, рускай літаратуры, нямецкай мовы, прыродазнаўства ішло без праграм, па рабочых плянах, у якіх шмат грубых палітычных памылак.

Пастановы ЦК УсеКП(б) аб сталым раскладзе кіраўнікі Горацкага рабфаку праводзяць бюракратычна. Яркім прыкладам можа служыць факт: калі зараз два выкладчыкі пайшлі ў Чырвоную армію на перападрыхтоўку, то іх лекцыі ніхто не замяняў. І доўгі час студэнты «займаліся» бяз выкладчыка па хэміі, палітэканоміі, батаніцы.

За апошнія часы ў рабфаку быў рад клясава-варожых вылазак. Калі група настаўнікаў рабфаку вышла ў калгасы для дапамогі ў правядзеньні сяўбы, дык настаўніцкая газэта ўзяла калгасы пад абстрэл. У насьценгазэце быў зьмешчан яўна кулацкі пасквіль на калгасы, зьмешчаны з дазволу і пры ўдзеле члена партыі выкладчыцы грамадазнаўства Салавейчык. Насьценгазэта вісела больш двух тыдняў на відным месцы і ўсе партыйцы бачылі яе.

Рэдактар насьценгазэты Фідраўская — дачка былога афіцэра, вельмі ўмела выкарыстоўвае «шляп з партбілетам».

Вывад напрашваецца сам. У кіраўніцтве Горацкага рабфаку знаходзяцца людзі, якія яўна ігнаруюць пастановы партыі і ўраду аб школе. Рабфак засьмечан варожымі элемэнтамі. Клясавая пільнасьць партарганізацыі рабфаку прытуплена.

Партарганізацыя рабфаку напярэдадні чысткі. Трэба выгнаць з партыі ўсіх тых, якія патураюць, ліберальна адносяцца да клясава-варожых вылазак на рабфаку, якія нічога не зрабілі, каб сапраўды перабудаваць работу навучальнай установы на аснове дырэктыў партыі і ўраду.

Н.

„НЯЎВЯЗКА" СЕНЬНЕНСКІХ КІРАЎНІКОЎ

17 чэрвеня ў сеньненскай райгазэце «Камунар» надрукавана наступная пастанова РК і РВК.

«Улічваючы пагрозу недавыкананьня пляну сяўбы па некаторым сельсаветам (напрыклад, Застадольле) РК і РВК абавязваюць наступныя сельсаветы, знаходзячыяся ў спрыяючых насенных умовах, засеяць звыш пляну: (падкрэсьлена намі).

Будзіцкі с-с—200 га, Сідарніцкі с-с —100 га, Беліцкі с-с 100 га, Навасельскі № 2—70 га, Латыгальскі 50 га, Хадчанскі 50 га.

Абавязаць сельсаветы і ячэйкі забясьпечыць выкананьне гэтага пляну ў двухдзенны тэрмін, забясьпечыўшы добрую якасьць пасеву. Прыняць да ведама заяву сакратара Будзіцкай ячэйкі т. Салаўёва аб тым, што Будзіцкі с-с ужо перавыканаў плян на 82 га.

Абавязаць ячэйкі і с-саветы праводзіць работу па перавыкананьню насеннага пляну, як масава-палітычную кампанію на аснове сацыялістычнага спаборніцтва».

Мы спарок поўнасьцю прывялі ўсю пастанову цалкам. Вось ужо дзе яскрава пераплятаецца правая практыка з лявацкім адміністраваньнем!

З аднаго боку РК і РВК загадзя распісваюцца ў «немагчымасьці» выканаць плян сяўбы па Застадольскім і інш. сельсаветах, літасьціва дазваляюць кулаком, арганізаваўшым сабатаж сяўбы, кулацкім агентам, перараджэнцам, патураючым кулацкаму сабатажу, спыніць сяўбу.

Але-ж плян сяўбы па раёне ў цэлым трэба выканаць...

І кіраўнікі сеньненскага РК і РВК т. т. Лейцнэр і Брэль знайшлі выхад: за сабатажнікаў, разгільдзяяў засеюць звыш пляну перадавікі. За кошт якой плошчы павінны пералічаныя сельсаветы засеяць па 200 і 100 га звыш пляну—гэта пытаньне сеньненскі РК і РВК дыпляматычна абыходзяць.

І зразумела чаму. Калі ў гэтых сельсаветах ёсьць вольная, выгодная зямля, значыцца пасеўны плян да гэтых сельсаветаў быў даведзен яўна праменшаны.

Калі-ж гэта за лік асваеньня новых земель, дык за два дні раскарчаваць, добраякасна апрацаваць і засеяць 200 і нават 100 га ніяк немагчыма.

А мо, кіраўнікі Сеньненскага раёну прапануюць гэтым сельсаветам засеяць звыш пляну за лік скарачэньня папару?

Тады-ж будзе зьменшан азімы клін.

Пасьля гэтага застаецца толькі запытаць у т. т. Лейцнэра і Брэля, ці не разьлічваюць яны на тое, што і абавязковую пастаўку збожжа і бульбы дзяржаве Будзіцкі, Сідарніцкі, Навасельскі і інш. перадавыя сельсаветы таксама выканаюць замест Застадольскага і інш. сельсаветаў, якія сарвалі веснавую сяўбу.

[illegible]

З апошняй пошты

Мабілізуем масы на сваячасовую пастаўку збожжа дзяржаве

Прамова тав. П. П. Постышава на пленуме ЦК КП(б)У 10 чэрвеня 1933 году

Таварышы! Цэнтральны Камітэт [illegible] ... Задача гэта надзвычайна складаная і адказная. Яе значэньне выходзіць далёка за межы Украіны. Ад пасьпяховага вырашэньня гэтай задачы ў вельмі значнай ступені залежыць далейшы рост сацыялізму ў СССР, далейшае ўмацаваньне нашых пазыцый на міжнароднай арэне.

[illegible] ...праўды верыць у лінію і палітыку нашай партыі, адданы нашай сацыялістычнай справе і гатовы біцца за яе з усёй бальшавіцкай настойлівасьцю.

Абмяркоўваючы зараз пытаньні ўборкі і збожжаздачы, мы абавязаны вырашаць іх з пункту меркаваньня таго, як выканаць тую сур'ёзнейшую і адказнейшую задачу, якую паставіў перад намі Цэнтральны Камітэт партыі.

Мы зрабілі менш, чым маглі зрабіць

Сяўбу гэтага году мы правялі лепш, чым летась. Гэта бясспрэчна. Мы ў сяўбе далёка пайшлі ад мінулага году як у адносінах тэмпаў, так і ў адносінах якасьці апрацоўкі палёў.

На гэтай падставе сёй-той не ад таго, каб трубіць аб вялікіх перамогах, сёй-той пацяшае сябе параўнаньнем з леташнімі паказальнікамі, у сяго-таго пачынае нават па крысе кружыцца галава.

Але хіба мінулы год можа зьяўляцца для нас меркай, хіба можам мы выходзіць з паказальнікаў мінулага году, які зьяўляецца самым ганебным годам для бальшавікоў Украіны?

Не па мінулым годзе павінны мы раўняцца. Мы павінны ў першую чаргу задаць сабе пытаньне: а ці скарысталі поўнасьцю ўсе нашы магчымасьці, а ці зроблена ўсё, што ад нас патрабавалася? Вось як павінен стаяць перад сабой пытаньне бальшавік.

На жаль, ня можам мы сказаць, што ў гэту вясну партыйныя арганізацыі Украіны выкарысталі ўсе свае магчымасьці для таго, каб закласьці моцны фундамант высокага ўраджаю не на адзін год.

Мы правялі сяўбу больш дружна і лепш, чым у мінулым годзе. Але мы ў гэтым годзе зацягнулі сяўбу і ўсё яшчэ цягнем з яе сканчэньнем. А хіба ня было ў нас усіх магчымасьцяй ад гэтай павольнасьці тэмпаў пазбавіцца? Зразумела, былі. Але ў тым якраз і справа, што яшчэ далёка ня ўсе нашы камуністы праніклі тэй задачай, якую паставіў перад намі Цэнтральны Камітэт партыі, ня ўсе яшчэ бальшавікі Украіны прасякнуліся зараз гэтай задачай усе свае помыслы, усю сваю работу.

Мы ў сяўбе гэтага году мелі рад сур'ёзнейшых недахопаў, якія залежалі не ад нейкіх «аб'ектыўных» прычын, а выключна ад недастачы бальшавіцкай настойлівасьці, ад недахвату ўвагі да арганізацыйна-практычных пытаньняў сяўбы.

Вазьмеце вы прастоі трактароў, аб якіх тут вельмі шмат гаварылі. Колькі страчана каштоўнейшых дзён з-за гэтых прастояў. Вазьмеце вы падрыхтоўку і скарыстаньне цягі і, у прыватнасьці, скарыстаньне кароў у перыяд сяўбы. Хіба мы тут вычарпалі ўсё тое, што скарыстаць маглі? Вазьмеце вы пытаньне аб арганізацыі табароў на полі. Толькі пасьля вялікага націску і з надзвычайным вялікім спазьненьнем пачалі на месцах арганізоўваць выхад калгасных табароў на поле. Вазьмеце вы далей арганізацыю сяўбы па аднаасобнаму сэктары. Хіба ня мелі мы тут сур'ёзнейшых недахопаў і якраз у тых раёнах, дзе ўдзельная вага аднаасобнікаў асабліва вялікая?

А ўсё-ж гэта, таварышы, пытаньне тэмпаў, а значыцца і якасьці сяўбы і размераў ураджаю.

Сёй-той прабуе вытлумачыць павольнасьць тэмпаў сяўбы дажджамі. Няс'ур'ёзна гэта, і ніхто такому тлумачэньню не паверыць. Хіба ня прыходзілася сутыкацца з дзесяткамі выпадкаў, калі дождж ужо дзень-два як спыніўся, а кіраўнікі паасобных раёнаў усё яшчэ разгон бяруць і раскачваюцца да таго часу, пакуль зноў дождж не пальле.

Так што давайце, таварышы, не валіць на «аб'ектыўныя» прычыны. Лепш папукаем гэтых прычын у нас саміх. А галоўнае, давайце не асабліва цешыць сябе і не супакойвацца на тых вельмі нязначных дасягненьнях і посьпехах, якія мы мелі ў перыяд сяўбы.

Не забудзьце, што ЦК аказаў нам вялізарнейшую дапамогу насеньнем, харчамі і фуражом, што адыграла вялікую ролю ў тых посьпехах, якія мы мелі ў перыяд сяўбы. Зрабілі мы бязумоўна менш, чым маглі, менш, чым таго патрабуе задача, пастаўленая перад намі Цэнтральным Камітэтам, менш, чым мог чакаць ад нас ЦК нашай партыі.

Уявіць сабе гэта тым больш неабходна, што мы набліжаемся да самага напружанага пэрыяду сельска-гаспадарчага году, да пэрыяду ўборкі і здачы збожжа. У гэты пэрыяд абстаноўка ва ўсіх адносінах будзе напружаней і складаней, і нам трэба ўступіць у яго з выключнай арганізаванасьцю і ў поўнай гатоўнасьці.

На жаль, ня можам мы зараз сказаць, што гэта гатоўнасьць ужо ёсьць, што ўсё ўжо разьлічана, што ўсе сілы ўжо адпаведным чынам расстаўлены, што партыйныя арганізацыі ўжо сапраўды мабілізаваны на барацьбу за ўборку ўраджаю і здачу збожжа. Не, гэтага пакуль яшчэ няма.

А так-жа можна зноў спаўзьці да абстаноўкі мінулага году, да памылак і хібаў леташняй збожжазагатоўчай кампаніі. Не, мы, бальшавікі Украіны, не павінны, ня можам дапусьціць гэтага. Гэтага нам не даруе пралетарыят СССР. Нам трэба ўзьняць на дыбы ўсю партыйную арганізацыю Украіны, насьцеражыць яе і не дапусьціць паўтарэньня гэтых памылак.

Толькі разгорнутая крытыка гэтых памылак і хібаў можа папярэдзіць іх паўтарэньне. Толькі рашучая, бальшавіцкая барацьба за поўную перамогу і выкараненьне вынікаў гэтых памылак можа забясьпечыць нам пасьпяховую арганізацыю здачы збожжа дзяржаве ў гэтым годзе.

Таму кожны камуніст, кожны камсамолец павінен поўнасьцю ўявіць сабе тыя памылкі, якія зьяўляюцца памылкамі ня толькі практычнага парадку, але і буйнейшымі прынцыпова палітычнымі памылкамі.

Разгорнуты аналіз і крытыку гэтых памылак даў правадыр партыі і міжнароднага пралетарыяту ў сваёй прамове на студзеньскім пленуме ЦК і ЦКК. Памылкі, ускрытыя тав. Сталіным у яго прамове «Аб рабоце ў вёсцы», адносяцца, у першую чаргу, да партыйных арганізацый Украіны.

Якія гэтыя памылкі, у чым гэтыя хібы і недахопы кіраўніцтва збожжазагатоўчай кампаніяй мінулага году?

Ня было выстарчальнай бальшавіцкай пільнасьці

Прытупленьне бальшавіцкай пільнасьці ў адносінах да клясавага ворага — вось найбольш [illegible] на сваіх выніках [illegible] партыйных арганізацый Украіны. У гэтым асноўная, карэнная іх памылка.

Адсутнасьць бальшавіцкай пільнасьці прывяла да таго, што шкодніцкія контр-рэвалюцыйныя элемэнты атрымалі найбольш шырокае поле дзейнасьці імянна на Украіне.

Расьсьледаваньне дзейнасьці раду шкодніцкіх арганізацый, якія арудавалі на розных участках сацыялістычнага будаўніцтва на Украіне і асабліва ў сыстэме зямельных органаў, цалкам і поўнасьцю гэта [illegible]. Гэтыя шкоднікі вымушаны расказаць цяпер аб тым, як яны сьвядома планавалі расьцягнутыя тэрміны сяўбы для таго, каб насеньне нават ня ўзышло, як яны спэцыяльна калечылі машыны, трактары і іншыя сельска-гаспадарчыя прылады, як яны засылалі матар'яльна-тэхнічныя рэсурсы для ўборкі туды, дзе ў іх ніякай патрэбы ня было, як яны спэцыяльна прымацоўвалі калгасы да нафтабаз, якія знаходзіліся за 40-50 кілёмэтраў, пры наяўнасьці такіх нафтабаз на адлегласьці добрае 10-15 клм., як яны затрымлівалі розныя калгасныя фонды збожжа [illegible] засьмечанае збожжа [illegible] і г. д., і г. д. Чытаеш гэтыя [illegible] і бачыш, як вадзіў за нос нашых камуністаў клясавы вораг, які [illegible] на Украіне ў выніку прытупленьня бальшавіцкай пільнасьці ў нашых партыйных арганізацый.

Не падумайце, што вораг арудаваў толькі ў сыстэме нашых зямельных органаў. Шкодніцкія контр-рэвалюцыйныя элемэнты [illegible] расставіць свае сілы і на іншых участках сацыялістычнага [illegible] ...

Вазьмеце культурны фронт. Культурнае будаўніцтва на Украіне, гэты важнейшы фактар [illegible] ... [illegible] ...

Свою шпіёнскую, шкодніцкую контр-рэвалюцыйную работу яны прыкрывалі нацыяналістычным, заплямленым і прастытуяваным, ня раз прададзеным Пятлюрамі, Скарападзкімі, Канавальцамі сьцягам «Саборнай Украіны», якая азначае па справе рэстаўрацыю капіталізму, новы продаж Украіну гуртам і ў раздроб Дэтэрдынгам, германскім фашыстам, польскім панам, рабства і закабаленьне працоўных Украіны, фізычнае зьнішчэньне сотняў тысяч і мільёнаў рабочых і сялян.

Іх справа сарвалася, іх карта зноў біта. Але ёсьць яшчэ карэньні гэтых арганізацый. З усёй няўмольнасьцю пралетарскай дыктатуры мы будзем выпальваць гэтыя балячкі і выкарчоўваць усе рэшткі разгромленага ворага.

Але што стварыла спрыяючыя ўмовы для іх шкодніцкай, шпіёнскай дзейнасьці? Прытупленьне і нават страта ў паасобных выпадках бальшавіцкай пільнасьці—вось дзе галоўная прычына. Бо гэта-ж факт, што ім удалося вельмі тонка абблытаць нават некаторых нашых кіруючых таварышоў.

У сувязі з гэтым я хачу спыніцца на выступленьні тут тав. Скрыпніка. Трэба проста сказаць, што ня можа ніяк нікога з нас задаволіць гэта выступленьне.

Бо той-жа вучастак, якім да нядаўняга часу кіраваў тав. Скрыпнік,—я маю на ўвазе Наркамасьветы і ўсю сыстэму органаў асьветы Украіны,—аказаўся найбольш засьмечаным шкодніцкімі, контр-рэвалюцыйнымі, нацыяналістычнымі элемэнтамі. Бо іменна ў гэтых органах шкодніцкія элемэнты расьпаўзаліся ва ўсю, расставіўшы сваіх людзей на адказьнейшых кіруючых вучастках ідэалёгічнага фронту. Бо ніякай-жа барацьбы супроць гэтых элемэнтаў тут ня было, і сам тав. Скрыпнік вымушан прызнаць, што тут ворагі нашы нярэдка атрымлівалі моцную і аўтарытэтную абарону з боку некаторых, як відаць, сьляпых і глухіх «камуністаў».

Як-жа можна, тав. Скрыпнік, выходзіць на гэту адказьнейшую трыбуну, да якой прыкаваны ўвага і слух дзесяткаў і соцень тысяч камуністаў, мільёнаў адданых савецкай уладзе і партыі беспартыйных актывістаў, з такімі, выбачайце, глупствамі? Хіба-ж уся справа ў тых фактах, якія вы прыводзіце з галіны украінскай граматыкі, правапісу? Хіба галоўнае шкодніцтва буржуазна-нацыяналістычных пятлюраўскіх элемэнтаў, засеўшых і наркіраваўшых у Наркамасьветы, толькі да таго і зводзілася, што яны няправільна расставілі літары «г» і «г»? І літары, вядома, маюць значэньне. Але-ж гэта драбніцы ў параўнаньні з тэй шкодніцкай работай, якая вялася ў сыстэме органаў асьветы і якая была накіравана на аблытваньне нашай моладзі варожай пралетарыяту ідэалёгіяй. Бо перш чым расставіць літары «г» і «г», гэтыя шкоднікі ў Наркамасьветы расставілі сваіх людзей па ўсёй сыстэме органаў асьветы. **(У залі сьмех. Воклічы: «Правільна!»).**

Аб гэтым трэба было вам, тав. Скрыпнік, тут расказаць. Аб тым, як справа [illegible] раўскай, аб тым, як гэтыя ворагі, і з партбілетам і без такавога, хаваліся за вашу шырокую сьпіну члена Палітбюро ЦК КП(б)У, аб тым, як вы нярэдка абаранялі гэтыя чужыя, варожыя нам элемэнты. Аб гэтым трэба гаварыць, гэта галоўнае. **(Бурныя апладысмэнты).**

Зразумела, сваім выступленьнем тут тав. Скрыпнік сваіх памылак ня вычарпаў. Памылкі ёсьць вялікія, памылкі сур'ёзныя і ў літаратурных работах тав. Скрыпніка па нацыянальным пытаньні і культурным будаўніцтве і ў яго кіраўніцтве Народным Камісарыятам Асьветы.

І ня ў тым, вядома, справа, тав. Скрыпнік, што абстаноўка цяпер, як вы гаварылі ў сваім выступленьні,

зьмянілася. Бач, раней гэтыя людзі падыходзілі, а цяпер абстаноўка зьмянілася і гэтыя людзі шкоднымі аказаліся. За такое, ведаеце, растлумачэньне любы вораг ухопіцца. Шкоднае гэта тлумачэньне і ня наша яно. Бадан заўсёды быў шкодны: і зараз, і шэсьць год назад. Эрсьцянюк быў шпіёнам і раней і цяпер, выпусьці яго на волю, ён шпіёнам будзе. Яворскі заклятым ворагам нашым быў і раней і цяпер застаўся ворагам. А гэтыя-ж людзі заправілі. Вы бачыце, тав. Скрыпнік, што тут справа ня ў літарах «г» і «г», што тут і «ге» і «хе» і ўсё, што хочаце. **(Сьмех, апладысмэнты).**

Я крыху адхіліўся ў бок, але ўсё гэта пытаньні, якія маюць самыя простыя і непасрэдныя адносіны да прычын правалу збожжазагатовак на Украіне ў мінулым годзе. Бо такія-ж факты маглі мець месца толькі ў выніку таго, што ня было ў партыйных арганізацый Украіны бальшавіцкай пільнасьці ў адносінах да клясавага ворага.

Хіба тут у нас зараз усё ўжо добра? Хіба ня маем мы зараз сярод паасобных работнікаў і нават даволі адказных, такіх антыпартыйных гутарачак, што, бачыце, уся прычына прарыву ў сельскай гаспадарцы Украіны ў тым, што ліквідавалі акругі і зрабілі вобласьці спэцыяльна з тэй мэтай, каб «палажыць лапу на Украіну і ўсё задэнтралізаваць»? Варожая нам гэта балбатня. Усё гэта адрыжкі ранейшага, чужога нам уплыву, які нанёс жорсткую шкоду сацыялістычнаму будаўніцтву на Украіне. Рашучую барацьбу абвясьціць трэба такім антысавецкім размаўленьням, а галоўнае памятаць аб бальшавіцкай пільнасьці і ні на хвіліну не забываць аб тым, што такога роду тлумачэньні прычын прарыву ў сельскай гаспадарцы Украіны падсоўвае нам вораг.

Адсутнасьць бальшавіцкай пільнасьці прывяла да таго, што партыйныя арганізацыі Украіны аказаліся засьмечанымі пятлюраўскімі, махноўскімі, белагвардзейскімі шпіёнскімі і іншымі антысавецкімі элемэнтамі. Вораг з партбілетам, які сядзеў нярэдка па кіруючых пастох, у паасобных раёнах арганізоўваў проста сабатаж збожжазагатовак у мінулым годзе.

Барацьба за хлеб—гэта барацьба за сацыялізм. Барацьба за хлеб тут на Украіне—гэта барацьба за ўмацаваньне сацыялістычнай савецкай Украіны. Вось чаму іменна на барацьбе за хлеб мы асабліва адчуваем манэўры і дзейнасьць клясавага ворага і яго агентуры. Іменна тут мы адчуваем мацнейшае супраціўленьне ворага і іменна тут з асаблівай вострасьцю агаляюцца ўсе недахопы нашай работы.

Дазвольце вам напомніць «выдатную» справу кіраўнікоў Арэхаўскага раёну, даваўшых калгасам і сельсаветам устаноўку «з выкананьнем пляну збожжазагатовак пачакаць, забясьпечыць сябе поўнасьцю ўсімі фондамі, а калі не забясьпечыце, аддамо пад суд». Можна было-б вам напомніць кабэлякскіх «герояў», якія складалі дутыя балянсы, па якіх трэба было не загатаўляць, а завозіць збожжа ў Кабэлякскі раён. Ня шкодзіць прыпамятаць і кіраўнікоў Салаганскага раёну, якія, маючы ўсе магчымасьці выкананьня пляну, сьцьвярджалі, што плян збожжазагатовак нерэальны, і прабавалі запалохаць нас тым, што «калі мы зробім моцны напор на збожжа, то мы можам выклікаць сур'ёзныя ўскладненьні» і г. д.

Хіба ўсе гэтыя факты арганізацыі сабатажу збожжазагатовак не ілюструюць выдатнейшых слоў тав. **Сталіна** ў прамове «Аб рабоце ў вёсцы» аб тым, што:

> «Справа ня толькі ў саміх калгасах, як сацыялістычнай форме арганізацыі, але перш за ўсё ў тым, які зьмест уліваецца ў гэту форму, справа перш за ўсё ў тым, **хто** стаіць на чале калгасаў і **хто** кіруе імі».

Дзейнасьць шкодніцкіх, контр-рэвалюцыйных элемэнтаў на розных вучастках сацыялістычнага будаўніцтва і арганізацыя простага сабатажу збожжазагатовак пятлюраўскімі, махноўскімі, белагвардзейскімі элемэнтамі, якія пралезьлі ў партыйныя арганізацыі Украіны,—вось рэзультат адсутнасьці бальшавіцкай пільнасьці да клясавага ворага, вось галоўная прычына зрыву збожжазагатовак у мінулым годзе і тых труднасьцяй, якія мы з вамі зараз на Украіне маем.

Не дапускаць памылак мінулага году

Нельга абыйсьці ў сувязі з гэтым і тыя памылкі як арганізацыйна-практычнага, так і палітычнага парадку, якія былі дапушчаны ў арганізацыі і кіраўніцтве леташнімі збожжазагатоўкамі абкомамі Украіны і ЦК КП(б)У.

Перадамной некаторыя дакумэнты і [illegible] шэраг абкомаў.

Вось перадамной пастанова Днепрапятроўскага абкому, вынесеная ў сярэдзіне верасьня 1932 г., г. зн. у разгар абмалоту і збожжазагатовак, аб тым, каб пераключыць 90 проц. трактароў і 70 проц. усёй жывой цягі на сяўбу азімых. Ніхто не адмаўляе таго, што сяўба азімых вельмі сур'ёзная і адказная задача. Але-ж зусім відавочна, што пераключэньне 90 проц. трактароў і 70 проц. усёй жывой цягі на сяўбу азімых азначала, па сутнасьці, пераключэньне ўсіх сіл на азімую сяўбу, фактычнае прыпыненьне абмалоту і збожжаздачы, што ў сапраўднасьці і адбылося.

Я мог-бы прывесьці адну з пастаноў Адэскага абкому 1932 году, які напярэдадні ўборкі даў такі «сэрдабольны» лёзунг: «Першы гэктар абмалоту — на грамадзкае харчаваньне». Ці трэба спэцыяльна спыняцца на ўсёй няправільнасьці гэтага лёзунгу? Гэты-ж лёзунг адсоўваў задачу збожжаздачы дзяржаве на другі плян, высоўваючы ў якасьці першачарговай задачы забесьпячэньне грамадзкага харчаваньня. Хіба гэта ня яркі ўзор таго, як некаторыя нашы абкомы цягнуліся ў хвасьце спажывецкіх тэндэнцый калгасьнікаў, якія выкарыстоўваюцца клясавым ворагам у барацьбе супроць інтарэсаў пралетарскай дзяржавы? Хіба такая «сэрдабольнасьць», умацоўвае калгасны лад? Не. Такая «сэрдабольнасьць», як указаў тав. **Сталін**, нічога агульнага ня мае з бальшавіцкай барацьбой за тое, каб канчаткова выцягнуць калгасьнікаў з векавой галечы адпаасобнай, адсталай, дробна-ўласьніцкай гаспадаркі. Яна падводзіць калгасьнікаў і вядзе да падрыву калгаснага ладу.

Перадамной і такі яркі ўзор «канкрэтнага» кіраўніцтва збожжазагатоўкамі па аднаасобным сэктары, як пастанова Харкаўскага абкому. 23 ліпеня 1932 году Харкаўскі абком выносіць такую пастанову:

> «Бюро абкому канстатуе, што адстаўваньне ў аднаасобным сэктары тлумачыцца адсутнасьцю аднаведнай работы сярод аднаасобнікаў і [illegible] ...

[illegible] ...міп правесьці сходы КНС і партызан-аднаасобнікаў, на якіх паставіць пытаньне аб збожжазагатоўках».

Да 4 кастрычніка абком аб аднаасобным сэктары забыў. А 4 кастрычніка, г. зн. праз паўтары месяцы, калі па аднаасобным сэктары плян збожжазагатовак быў выканан усяго на 12 проц., абком вынес такую «лявацкую» пастанову:

> «Абком абавязвае ўсе РПК неадкладна разгарнуць арганізацыйна-масавую работу сярод калгасьнікаў і аднаасобнікаў з тым, каб бязумоўна забясьпечыць выкананьне кастрычніцкага пляну па ўсіх сэктарох, а на аднаасобных гаспадарках—выкананьне ў кастрычніку **ўсяго гадавога пляну».**

А ў Харкаўскай-жа вобласьці ўдзельная вага аднаасобніка дасягала ў мінулым годзе 40 проц. усіх бядняцка-серадняцкіх гаспадарак.

Я мог-бы прывесьці і такі ў вышэйшай ступені паказальны дакумант, як выступленьне тав. Церахава на абласной нарадзе па збожжазагатоўках пры Харкаўскім абкоме 23 сьнежня па пытаньні аб вывазцы так званых насенных фондаў у лік збожжазагатовак.

Вось што ён гаварыў там:

> «Насенныя фонды можна забіраць у лік збожжазагатовак. Зразумела, трэба гэта рабіць з разьлікам. Мы не павінны забываць пры гэтым аб пасеўнай кампаніі, аб яе труднасьцях. Да пытаньня аб насеньні трэба гібка падыходзіць. Мы ня можам заразапісаць, каб узяць насенны фонд, але мы ня можам таксама запісаць, каб ня браць пасеўнага фонду».

Я ўжо тут не закранаю цэлы рад іншых памылак, у прыватнасьці праслынутых «сустрэчных» плянаў або вывазкі насенных фондаў і з тых калгасаў, якія свой плян збожжазагатовак выканалі поўнасьцю і сваячасова. Вы бачыце з гэтых дакумантаў, якія грубейшыя памылкі ў справе арганізацыі і кіраўніцтва збожжазагатоўкамі былі дапушчаны радам абкомаў Украіны.

Нельга абыйсьці і ня варта абыходзіць маўчаньнем і тыя памылкі, якія былі дапушчаны ЦК КП(б)У у кіраўніцтве збожжазагатоўкамі мінулага году. Ці можа пленум ЦК КП(б)У, які сабраўся тут, ускрываючы і крытыкуючы памылкі і хібы, якія прывялі да правалу збожжазагатовак на Украіне, не заўважыць свае ўласныя памылкі? Не, ня можа, ніяк ня можа. Спроба замаўчаць або затушаваць гэтыя памылкі паслу- [illegible]

[illegible] да ўборкі і збожжаздачы гэтага году і не дала-б важнейшай умовы перамогі—мабілізаванасьці нас, кіраўнікоў, саміх.

А памылкі былі дапушчаны вельмі і вельмі сур'ёзныя. Трэба проста сказаць, што з боку ЦК КП(б)У ня было належнай барацьбы супроць стварэньня ў першую чаргу розных калгасных, харчовых, фуражных, насенных, рэзэрвовых фондаў, фондаў калгаснага гандлю і г. д. Гэта асабліва відаць па тым, як ЦК КП(б)У аднёсься да пытаньня аб вывазцы так званых насенных фондаў у лік збожжазагатовак. Бо ў адным-жа з кіруючых дакумантаў, у адным са сваіх інструкцыйных лістоў партыйным арганізацыям ЦК КП(б)У забараніў вывозіць так званыя насенныя фонды з калгасаў, ня выканаўшых свайго пляну здачы збожжа і меўшых у сьвірнах розныя фонды.

Гэтыя памылкі, таварышы, вельмі сур'ёзныя. Тав. **Сталін** ня раз падкрэсьліваў тую мысль, што збожжазагатоўкі—гэта ня проста загатоўка збожжа дзяржаве, а гэта, паміма ўсяго іншага,—найвялікшая зброя, мэтад перавыхаваньня калгасьнікаў, гэтых учарайшых аднаасобнікаў, у сапраўдных тружанікаў сацыялістычнай гаспадаркі. Збожжазагатоўкі павінны выхоўваць калгасьніка ў духу разуменьня таго, што дзяржава—гэта ня штосьці чужое, а сваё, што інтарэсы дзяржавы ня процістаяць інтарэсам калгасьнікаў і калгасаў, што першачарговая здача збожжа дзяржаве ёсьць зброя ўмацаваньня калгаснага ладу і павышэньня матар'яльнага дабрабыту калгасьнікаў.

Ясна, што калі ў мінулым годзе націск быў зроблен не на першачарговай задачы збожжа дзяржаве як першай запаведзі калгасаў і калгасьнікаў, а наадварот, на першы плян высунулі стварэньне розных калгасных фондаў і дапусьцілі разбазарваньне значнай колькасьці збожжа ў парадку раздутых натурвансаў і грамадзкага харчаваньня, дык гэтым самым ня толькі не перавыхоўвалі калгасьнікаў на новы, сацыялістычны лад, а наадварот, замацоўвалі ўласьніцкія, дробна-буржуазныя, індывідуалістычныя, рвацкія погляды ў калгасьнікаў.

Клясавы вораг, які кожны наш промах заўважвае і выкарыстоўвае вельмі спрытна і ўмела сыграў на гэтай памылцы з першачарговым стварэньнем розных калгасных фондаў. Гэтай памылкай былі шырока адкрыты шлюзы для кулацкай агітацыі супроць здачы збожжа, для работы клясавага ворага па сабатажы і зрыве збожжазагатовак.

Тут трэба таксама ўлічыць, што радам нявыразных дырэктыў ЦК КП(б)У спрыяў пераключэньню ўвагі мясцовых работнікаў на правядзеньне сельска-гаспадарчых работ гэтага пэрыяду, адсунуўшы зусім у цень задачу збожжазагатовак.

Вось, напрыклад, пастанова ЦК КП(б)У аб верасьнёўскім пляне збожжазагатовак на Украіне. Верасьнёўскі плян збожжазагатовак быў зьніжан. Гэта зьніжэньне верасьнёўскага пляну збожжазагатовак ЦК КП(б)У матываваў так:

> **«Выходзячы з неабходнасьці перакідкі максымальнай колькасьці сіл на пасеўкампанію і на ўборку буракоў,** у скасаваньне папярэдняй пастановы зьнізіць верасьнёўскі плян збожжазагатовак».

Як-жа зразумелі гэту матыроўку на мясцох? А на мясцох гэту нявыразную матыроўку, недапоўненую моцнай пастаноўкай пытаньня аб першачарговасьці збожжаздачы, зразумелі па-свойму. Ужо праз 8-10 дзён пасьля вынясеньня ЦК КП(б)У гэтай пастановы рад кіруючых таварышоў сыгналізавалі аб тым, што збожжазагатоўкі амаль прыпыніліся.

ЦК КП(б)У, паміма гэтага, наогул дапусьціў спазьненьне з падрыхтоўкай і арганізацыяй збожжазагатоўчай кампаніі і з вялікім спазьненьнем пачаў рэагаваць на факты сабатажу збожжазагатовак.

Усё гэта стварыла атмосфэру паўнейшага самацёку ў збожжазагатоўках.

Аб гэтым проста сказаў, аналізуючы ход збожжазагатовак па Украіне, на кастрычніцкім пленуме ЦК КП(б)У у 1932 г., член палітбюро т. Дземчанка.

Вось што ён гаварыў:

> «Калі гаварыць па сутнасьці, дык, зразумела, верасень месяц ня быў месяцам збожжазагатовак, бо мы пераключыліся на пасеўную кампанію, і ў нашых раёнах з тым узводам, які мы ўзялі ў канцы ліпеня, выратоўваў самацёк».

Вось, таварышы, памылкі і хібы, дапушчаныя ў мінулым годзе ў арганізацыі збожжазагатовак і кіраўніцтве імі. Вышла так, што партыйныя арганізацыі Украіны выпусьцілі, па сутнасьці, са сваіх рук кіраўніцтва збожжазагатоўкамі, а шкодніцкія, антысавецкія элемэнты, разгарнулі актыўную дзейнасьць па зрыве збожжазагатовак. І ў гэтым была асноўная, рашаючая прычына правалу збожжазагатовак на Украіне ў мінулым годзе. Іменна гэта прывяло да таго, што ЦК УсеКП(б) быў вымушаны запісаць, што «партыйныя арганізацыі Украіны не справіліся з ускладзенай на іх задачай па арганізацыі збожжазагатовак».

Я яшчэ раз паўтараю, што, ідучы да ўборкі і збожжаздачы гэтага году, мы павінны мабілізаваць перш за ўсё саміх сябе і партыйную арганізацыю на тое, каб не дапусьціць паўтарэньня гэтых памылак, каб з усёй бальшавіцкай воляй і настойлівасьцю біцца за канчатковае пераадоленьне і поўнае выкараненьне ўсіх вынікаў гэтых памылак.

Асаблівасьці збожжазагатовак цяперашняга году

Пераходжу да пытаньня аб тым, якія асаблівасьці абстаноўкі збожжаздачы гэтага году. На нарадзе пры ЦК УсеКП(б) па арганізацыі ўборкі і збожжаздачы тав. **Сталін** проста і ясна расказаў нам, у чым гэтыя асаблівасьці. Асноўная асаблівасьць, гаварыў там тав. **Сталін**, у тым, што мы ў гэтым годзе перайшлі ад прынцыпу дагаворнага парадку ў збожжазагатоўках да абавязковай цьвёрдай збожжаздачы па закону. Вось з гэтага асноўнага ўказаньня тав. **Сталіна** павінны мы выходзіць, арганізуючы здачу збожжа дзяржаве калгасамі, калгасьнікамі і аднаасобнікамі ў гэтым годзе.

Мы ў гэтым годзе маем усе магчымасьці з посьпехам правесьці ўборку і збожжаздачу. Сяўба па СССР у гэтым годзе прайшла значна лепш, чым на працягу раду папярэдніх год. Татарыя, Маскоўская вобласьць, Ленінградзкая вобласьць, Сярэдняя Волга, Заходняя Сібір, Горкаўскі край ідуць перадавікамі ў сяўбе. Украіна, хоць сяўбу і не закончыла, але ўсё-ж на 1 чэрвеня пасеяла на паўтара мільёна гэктараў больш, чым у мінулым годзе, а пасеў буракоў мы закончылі на 25 дзён раней, чым у мінулым годзе.

Было-б дзіўным, калі-б мы замоўчвалі гэтыя посьпехі, бо гэта — посьпехі і перамога генэральнай лініі нашай партыі. Ня трэба толькі супакойвацца на гэтых дасягненьнях веснавой сяўбы і ня трэба забываць, што гэта толькі прадпасылка пасьпяховага завяршэньня ўсяго сельска-гаспадарчага году.

Бясспрэчна адно, што больш дружнае і раньняе правядзеньне сяўбы і лепшая якасьць апрацоўкі палёў ствараюць спрыяючыя ўмовы і для ўборкі і збожжаздачы гэтага году. У гэтым першая асаблівасьць тэй абстаноўкі, у якой будуць праводзіцца ў гэтым годзе ўборка, абмалот і збожжаздача дзяржаве.

Другая асаблівасьць абстаноўкі гэтага году заключаецца ў тым, што мы значна ўмацавалі нашы пазыцыі на вёсцы стварэньнем палітаддзелаў МТС і саўгасаў і ўкамплектаваньнем гэтых палітаддзелаў высокакваліфікаванымі, выпрабаванымі, правернымі партыйна-палітычнымі кадрамі. Палітаддзелы МТС гэта — вялізарнейшая, магутная сіла ў нашай барацьбе за далейшы ўздым калгаснай сельскай гаспадаркі.

Знаходзяцца ў нас яшчэ, на жаль, асобныя сакратары райкомаў, якія да гэтага часу ня могуць узьняцца да разуменьня вялізарнейшай ролі палітаддзелаў МТС і саўгасаў. Ёсьць яшчэ, аказваецца, у нас такія сакратары райкомаў, якія замест дзелавой, бальшавіцкай спрацаванасьці і дружнай барацьбы сумесна з палітаддзеламі за вырашэньне нашых сацыялістычных задач на вёсцы аддаюць перавагу дробнай склоцы.

Мы за апошні час маем рад недапушчальных фактаў, калі кіруючыя раённыя таварышы замест дапамогі палітаддзелам усяляк ігнаруюць, абыходзяць і нават дыскрэдытуюць работнікаў палітаддзелаў перад калгасьнікамі.

Некаторыя райкомчыкі глядзяць на работнікаў палітаддзелаў, як на «прэтэндэнтаў на ўладу» ў раёне.

Гэта зусім нецярпімы, антыпартыйны падыход да работы палітаддзелаў. Мы павінны самым рашучым чынам заклікаць да парадку такіх сакратароў райкомаў, такіх раённых работнікаў, якія недаацэньваюць і не разумеюць таго новага, што ўносіць у нашу партыйную структуру і кіраўніцтва на вёсцы арганізацыя палітаддзелаў.

Стварэньне палітаддзелаў і ўмацаваньне іх высока-кваліфікаванымі партыйна-палітычнымі кадрамі зьяўляецца другой асаблівасьцю абстаноўкі збожжаздачы гэтага году.

Трэцяй асаблівасьцю абстаноўкі збожжаздачы гэтага году зьяўляецца тое, што мы за апошні год значна палепшылі мэханічную базу сельскай гаспадаркі Украіны. Даволі сказаць, што да ўборкі, абмалоту і збожжаздачы гэтага году ў сельскай гаспадарцы Украіны будзе на 10-12 тысяч больш трактароў і на 4-5 тыс. аўтамашын, чым у леташнюю кампанію. Гэта даволі значнае падмацаваньне мэханічнай базы сельскай гаспадаркі Украіны таксама складае адну з важнейшых асаблівасьцяй абстаноўкі гэтага году.

Чацьвертай асаблівасьцю гэтага году зьяўляецца значны рост зацікаўленасьці калгасьнікаў у хутчэйшым і лепшым сканчэньні сельска-гаспадарчага году. Ужо ў пэрыяд сяўбы адчувалі мы гэты рост зацікаўленасьці калгасьнікаў. Тым больш будзе расьці гэта зацікаўленасьць па меры набліжэньня да ўборкі і абмалоту. Рашаючую ролю тут бязумоўна адыгралі новы закон аб збожжаздачы і лёзунг, дадзены правадыром партыі т. **Сталіным**, — «зрабіць усіх калгасьнікаў заможнымі».

Было-б, зразумела, няправільна ўяўляць справу такім чынам, што ўсе па-галоўна калгасьнікі ўжо гатовы памерці за захаванасьць калгаснага ўраджаю, што ніякага супраціўленьня мерапрыемствам партыі і ўраду ні з боку кулака, ні з боку асобных груп калгасьнікаў ужо няма. Такая пераацэнка станоўчых бакоў абстаноўкі гэтага году нічога, апрача шкоды, прынесьці нам не магла-б, бо яна затушавала-б зусім рэальныя і даволі значныя труднасьці збожжаздачы гэтага году.

Але было-б таксама няправільна і шкодна адмаўляць, што ў калгаснай масе адбываецца працэс усё большага нарастаньня і ўмацаваньня зацікаўленасьці ў хутчэйшым і найлепшым правядзеньні ўборкі, абмалоту і збожжаздачы. А гэта-ж вельмі немалы плюс пры ацэнцы абстаноўкі гэтага году.

Пятай асаблівасьцю абстаноўкі гэтага году зьяўляецца нанясеньне раду сакрушальных удараў па клясавым ворагу, у прыватнасьці, дзякуючы выкрыцьцю і разгрому раду контр-рэвалюцыйных шкодніцкіх арганізацый, аб якіх тут падрабязна расказаў тав. Балiцкі.

І, нарэшце, у якасьці апошняй асаблівасьці абстаноўкі гэтага году ўкажу на больш высокую мабілізаванасьць нашых партыйных арганізацый. Няма сумненьня ў тым, што ўрокі мінулага году ўсё-ж марна не прайшлі. Нашы партыйныя арганізацыі ўжо зрабілі для сябе сякія-такія вывады ў адносінах клясавай пільнасьці, навучыліся расшпільваць многія манэўры клясавага ворага, ды, нарэшце, накапілі і сякі-такі арганізацыйна-практычны вопыт па правядзеньні збожжазагатовак. Больш высокая мабілізаванасьць нашых партыйных арганізацый у гэтым годзе зьяўляецца бясспрэчным фактам.

Такавы, таварышы, спрыяючыя асаблівасьці абстаноўкі ўборкі і збожжаздачы гэтага году ў параўнаньні з мінулым годам.

Зробім гэты год апошнім годам труднасьцяй

Але ня трэба разам з тым забываць і таго, што збожжаздача гэтага году мае і свае спэцыфічныя труднасьці.

У чым гэтыя труднасьці?

Па-першае, у тым, што шкодніцкая работа яшчэ далёка ня ўся выкрыта і выкарчавана. Шкоднік пайшоў глыбей і вядзе сваю падрыўную работу больш замаскавана, больш тонка, больш выкрутліва. Мы ў пэрыяд сяўбы мелі нямала фактаў, якія сьведчаць аб тым, што шкодніцкая работа яшчэ далёка ня выкарчавана з карэньнем.

Па-другое, клясавы вораг вядзе і, чым бліжэй да пэрыяду збожжаздачы, будзе ўсё больш узмацняць сваю агітацыю супроць новага закону аб збожжаздачы з мэтай яго дыскрэдытацыі ў вачох шырокіх мас калгасьнікаў і аднаасобнікаў.

Ужо зараз мы маем рад фактаў, калі клясавы вораг літаральна ўсе недахопы ў калгасах стараецца зьвязаць з новым законам аб збожжаздачы.

Нядаўна мы, напрыклад, натрапілі ў Чарнігаўскай вобласьці на такі факт. У адным з калгасаў фактычная выдача натуры складала ў мінулым годзе 5 кгр. на працадзень. У гэтым годзе запляніравалі 2 з паловай кгр. на працадзень. Кулак адразу-ж выкарыстаў гэты факт для таго, каб дыскрэдытаваць новы закон аб збожжаздачы: бачыце, прычына зьмяншэньня выдачы натуры ў гэтым годзе — у новым законе аб збожжаздачы. А калі раскапалі гэту справу, дык выявілася, што ніякіх адносін да гэтага зьніжэньня выдачы натуры на працадзень новы закон аб збожжаздачы, зразумела, ня мае. Прычынай зьяўлялася зьмяншэньне ў гэтым годзе норм выпрацоўкі ў гэтым калгасе супроць фактычнай выпрацоўкі мінулага году, у выніку чаго агульны гадавы плянавы фонд працадзён павялічыўся з 15.000 да 30.000 працадзён.

Вы бачыце, як клясавы вораг выкарыстоўвае кожную хібу для дыскрэдытацыі новага закону аб збожжаздачы. Аб гэтай больш тонкай, больш выкрутлівай рабоце клясавага ворага нам ніяк ня трэба забываць, гаворачы аб труднасьцях збожжаздачы гэтага году.

Па-трэцяе, ня трэба забываць аб тым, што харчовыя труднасьці, якія маюць [illegible] радзе калгасаў і раёнаў напор спажывецкіх настрояў і тэндэнцый з боку асобных груп калгасьнікаў будзе. Адсюль небясьпека масавых выпадкаў расьцягваньня і разбазарваньня калгаснага збожжа.

Вось, таварышы, у самых агульных і асноўных рысах труднасьці арганізацыі здачы збожжа дзяржаве ў гэтым годзе. Адсюль вынікае, што ў пэрыяд уборкі, абмалоту і збожжаздачы мы павінны ўвайсьці значна больш падрыхтаванымі і арганізаванымі, чым ва ўсе папярэднія гады. Тым больш не павінны мы ні на мінуту выпускаць з-пад увагі ўказаньне т. **Сталіна** аб тым, што збожжаздача гэтага году патрабуе ад нас надзвычайнай сур'ёзнай і пільнай арганізацыйнай падрыхтоўкі.

Такавы, таварышы, асаблівасьці абстаноўкі збожжаздачы гэтага году. Якраз гэтыя асаблівасьці ставілі перад намі задачы, калі мы распрацоўвалі тыя канкрэтныя практычныя мерапрыемствы па ўборцы, абмалоце і збожжаздачы, якія вам раздадзены ў праектах рэзалюцый.

Таварышы! Арганізацыя першачарговай збожжаздачы дзяржаве калгасамі, калгасьнікамі і аднаасобнікамі ў гэтым годзе зьяўляецца бальшавіцкім экзамэнам для партыйных арганізацый Украіны. Мы маем усё неабходнае для таго, каб з гэтага экзамэну выйсьці з гонарам. Мы павінны дабіцца таго, каб гэты год сапраўды быў, як указаў наш настаўнік і правадыр т. **Сталін**, апошнім годам труднасьцяй.

Зрабіць гэты год апошнім годам труднасьцяй залежыць ад нас, і толькі ад нас саміх. Мы маем зараз магутную індустрыю. Мы значна ўмацавалі пралетарскі ўплыў гораду на калгасную вёску. Мы ўжо дабіліся бязумоўнага пералому ў адносінах асноўнай масы калгасьнікаў да калектыўнай працы. Мы разграмілі клясавага ворага і дабіваем зараз яго рэшткі. Мы накапілі за прайшоўшыя гады значны арганізацыйна-гаспадарчы вопыт. Мы ўмацавалі вёску высокакваліфікаванымі партыйна-палітычнымі кадрамі. Мы — самая аўтарытэтная, самая моцная ўлада ў сьвеце.

А галоўнае, лінія нашай партыі — правільная. Іменна гэта лінія і няўхільнае ажыцьцяўленьне яе пад кіраўніцтвам тав. **Сталіна** далі нам гэтыя вялізарнейшыя сусьветна-гістарычнага значэньня перамогі.

Зрабіць гэты год апошнім годам труднасьцяй — гэта такая задача, такая пэрспэктыва, якая выклікае і ня можа не выклікаць у кожнага бальшавіка, у кожнага перадавіка — беспартыйнага актывіста рабочага і калгасьніка — новы прыліў энэргіі, бадзёрасьці ў барацьбе, упэўненасьці ў перамозе, гатоўнасьці палажыць усе свае сілы на вырашэньне гэтай задачы з тым, каб у далейшым рушыцца наперад з яшчэ большымі посьпехамі, з меншымі труднасьцямі, больш высокімі тэмпамі наперад, да канчатковай і поўнай перамогі.

Дык калі ўлічыць усё гэта, хіба няма ў нас усіх магчымасьцяй для таго, каб зрабіць гэты год сапраўды апошнім годам труднасьцяй?

Бальшавікі Украіны! Давайце-ж арганізуем свае сілы, мабілізуем на вырашэньне гэтай задачы найшырэйшыя масы рабочых і калгасьнікаў, яшчэ больш запалім энтузіязмам і верай у гэту справу мільёны і тады мы пераможам напэўна. **(Бурныя апладысмэнты, пераходзячыя ў авацыю).**

25 чэрвеня—усебеларуская нарада рэдактароў газэт

25 ЧЭРВЕНЯ А 6 ГАДЗІНЕ ЎВЕЧАРЫ ў памяшканьні Залі пленумаў ЦК КП(б)Б (3-ці паверх) адкрываецца ўсебеларуская нарада рэдактароў цэнтральных і раённых газэт БССР разам з рэдактарамі газэт палітаддзелаў МТС і найбольш буйных заводзкіх друкаваных газэт.

У парадку дня:

1) ЗАДАЧЫ ДРУКУ Ў БАРАЦЬБЕ ЗА ПРАПОЛКУ, УБОРКУ І ПЕРШАЧАРГОВУЮ ЗДАЧУ ДЗЯРЖАВЕ ЗАГАТОВАК;

2) ЧЫСТКА ПАРТЫІ І ЗАДАЧЫ ДРУКУ;

3) АБ ПАСТАНОВЕ ЦК АБ ЛІСТОЎ РАБОЧЫХ І КАЛГАСНІКАЎ У ГАЗЭТАХ;

4) ЗАДАЧЫ РАЁННЫХ ГАЗЭТ У СУВЯЗІ СА СТВАРЭНЬНЕМ ГАЗЭТ ПАЛІТАДДЗЕЛАЎ МТС.

На нараду таксама павінны зьявіцца [illegible] ...

Прыезджаючым таварышом за ўсімі даведкамі зьвяртацца да РАМАНОЎСКАЙ (5-ы паверх, Культпроп ЦК, пакой № 103).

Культпроп ЦК КП(б)Б.

АНЁЛ МІРУ: Здаецца стаю на цьвёрдым грунце.

Фашызацыя Данцыгу

Абмежаваньне правоў камдэпутатаў

ДАНЦЫГ, 21 (Белта). Учора адбылося першае пасяджэньне новага фолькстагу (парляманту). У склад прэзыдыуму ўвайшлі нацыянал-сацыялісты і адзін член партыі цэнтру. **Камуністы не дапушчаны ні ў якія камісіі.** Ад імя камуністычнай фракцыі выступіў **Пленьнікоўскі** з рэзкай дэклярацыяй аб сучаснай палітычнай абстаноўцы. Ня гледзячы на энэргічныя спробы нацыянал-сацыялістаў сарваць выступленьне, фолькстаг вымушан быў выслухаць прамову **Пленьнікоўскага** да канца. Згодна новага рэгляманту, фракцыі фолькстагу павінны складацца ня менш чым з 7 членаў. Такім чынам, дапушчаны толькі 3 фракцыі: нацыянал-сацыялісты, партыі цэнтру і сацыял-дэмакратыя.

Камуністы, якія атрымалі пяць мандатаў, пазбаўлены права стварэньня фракцыі, а значыць і права ўнясеньня запытаньняў. Увечары адбыўся вялікі факельны паход нацыянал-сацыялісцкіх штурмавікоў па галоўных вуліцах гораду. Штурмавікі са сьпевамі антыпольскіх сьпеваў сабраліся каля будынку фолькстагу для прывітаньня новага ўраду.

Новавыбраны данцыгскі ўрад унёс у фолькстаг (парлямант) законапраект аб **надзвычайных поўнамоцтвах ураду.**

Абвяржэньне ТАСС

Бэрлінская газэта «ФОШЫСЭ ЦЭЙТУНГ» ад 8 чэрвеня і рад іншых газэт паведамляюць, што ТРОЦКАМУ дазволена савецкай уладаю вярнуцца ў СССР. Пры гэтым «Фошысэ цэйтунг» спасылаецца на асабістую заяву Троцкага прадстаўніком турэцкай прэсы. ТАСС упаўнаважан паведаміць, што гэта заява Троцкага не адпавядае праўднасьці і выклікана, як відаць, авантурніцкім жаданьнем увесьці ў заблуджэньне чытачоў.

ТРОЦКІ ДАЎНО ВЫГНАН З СССР ЯК КОНТР-РЭВАЛЮЦЫЯНЭР НА ПАДСТАВЕ ЗАКОНУ АД 20-га ЛЮТАГА 1932 г. ГЭТЫ ЗАКОН ЗАСТАЕЦЦА І ЗАСТАНЕЦЦА Ў СІЛЕ.

(ТАСС).

Дацъ краіне 1.400 тыс. тон торфапалу ў 1933 г.

Апарат Белсампрамторфсаюзу ня ведае, што робіцца ў яго арцелях

Ход торфаздабычы (Заводы Белторфу на 20 чэрвеня 1933 г.)

Назва заводу	Проц. [illegible]	Проц. [illegible]	Проц. [illegible]
1. «Зякрашынскі мох»	76,7	79,4	36,4
2. Імя Даўмана	69,7	63,5	29,2
3. «Свабода»	64,3	63,1	29,1
4. «Чырв. сьцяг»	57,9	56,6	27,7
5. «Чырв. Беларусь»	71,5	59,0	22,3
6. «Бальшавік»	68,0	35,2	15,5
7. Імя 1-га мая	49,0	39,6	14,3
8. Смалявічы	32,5	42,7	14,1
9. «Асінторф»	36,9	37,3	14,0
РАЗАМ	51,2	45,4	17,8

Усяго з пачатку сэзону заводы Белторфаб'яднаньня павінны былі здабыць да 20 чэрвеня 122.960 тон, здабыта-ж усяго 87.672 тоны.

[illegible] тыс. тон, у той час, як у мінулым годзе за гэты тэрмін было здабыта 62 тыс. тон.

На сёньняшні дзень фактычна працуюць са 113 толькі 56 тарфяных арцеляй. Белсампрамторфсаюз ня ведае фактычнага становішча сваіх арцеляй, а між тым яго арцелі павінны даць краіне ў сэзоне 1933 г **550 тыс. тон торфу.**

Не ігнараваць торфаздабычы

На тэрыторыі Талачынскага раёну знаходзяцца тры торфараспрацоўкі Белторфпрамсаюзу. Згодна пляну гэтыя арцелі павінны даць за сэзон 1933 году дзесяткі тысяч тон торфу. Нарада кіраўнікоў торфпрамысловасьці, склікана ЦК КП(б)Б 26 мая, запісала зусім ясна аб тым, што тарфяная прамысловасьць сэзону 1933 году, як ніколі, мае магчымасьць забясьпечыць сябе рабочай сілай арганізаваным мэтадам з калгасаў, шляхам заключэньня дагавароў.

Ня гледзячы на зусім выразныя дырэктывы партыі і ўраду ў галіне торфаздабычы, арцелі **Талачыншчыны** ганебна адстаюць у выкананьні свайго заданьня. За адзін май недадана дзяржаве **1.500 тон торфу.** Штодзённае заданьне выконваецца толькі на 25 проц.

Раённыя партыйныя і савецкія арганізацыі зусім не дапамагаюць у справе кіраўніцтва торфарцелямі.

Завербаваная рабочая сіла торфаарцелямі грамадзкім харчаваньнем і жылымі памяшканьнямі не забясьпечваюцца. Да сёньняшняга дня ні адна з арцеляй не атрымала патрэбных прадуктаў. **Саколінскае ССТ** рыбу, належачую **РамаНоўскай арцелі**, разьдзяліла паміж пайшчыкамі і ў першую чаргу паміж знаёмымі. Праўленьне арцелі абівае парогі райспажыўсаюзу, патрабуючы прадуктаў згодна адпушчаных яму нарадаў, а райспажыўсаюз нічога канкрэтна га ня ўжывае і ўсё абяцае: «заўтра, абавязкова заўтра ўсё будзе».

Ня лепш стаіць справа і з фінансавым становішчам гэтых арцеляй. Белэнэргакамбінат згодна дагавору павінен быў унесьці яшчэ месяц таму назад торфарцелям Талачыншчыны запазычанасьць у **22.000** руб. Але гэтыя грошы яшчэ і зараз ня ўнесены, што адбіваецца ў значнай ступені на сваячасовай выплаце заработнай платы арцельшчыкам. Так, **Раманоўская** тарфяная арцель ня выплаціла заработнай платы сваім рабочым яшчэ за 1932 г.

К. і А.

Рука руку мые

Смалявіцкая **торфарцель імя Сталіна** сыстэматычна ня выконвае свайго дзённага заданьня па торфздабычы. Адна з асноўных прычын дрэннай работы арцелі—гэта невыстарчальнае забесьпячэньне яе рабочай сілай. Кіраўнікі арцелі ня толькі не завербавалі патрэбнай колькасьці тарфянікоў, але і не стварылі належных умоў працы тым рабочым, якія прыйшлі працаваць у арцель.

Арцель адчувае асабліва дрэннае фінансавае становішча. За арцельлю лічыцца запазычанасьць па зарплаце рабочым 30 тыс. рублёў яшчэ з мінулага году. Сёлета таксама зарплата тарфянікам выдаецца не рэгулярна. Між тым старшыня арцелі тав. **Вайнэр** траціць шмат сродкаў на так званыя «непрадугледжаныя патрэбы». Так, з пачатку сэзону па загаду Вайнэра па снабжэньне арцелі ўзяты 10 асоб. Сярод іх раёны сьледчы тав. **Кролік** — шурын Вайнера.

Служачыя апарату арцелі незаконна карыстаюцца рабочым пайком. Напрыклад, бухгальтар арцелі былы гандляр **Эйдэльман** кожны месяц атрымлівае 36 кгр. мукі, 5 кгр. крупы, цукар і інш. прадукты. Зьдзіўляцца гэтаму ня прыходзіцца, бо Эйдэльман добры прыяцель старшыні арцелі Вайнэра. Рука, як кажуць, руку мые.

Б.

У СНК БССР

Навучальны год, канікулы і гадзіны заняткаў у ФЗВ і саўгасвучах

[illegible]

...прыступіць да рэгулярных заняткаў.

У ЦВК БССР

Аб разглядзе заяў працоўных

Прэзыдыум ЦВК прыняў пастанову па пытаньні сваячасовага і правільнага разгляду заяў і скаргаў працоўных, у якой прапануе ўсім РВК і гарсаветам ускласьці адказнасьць за сваячасовы разгляд і вырашэньне падаваемых заяў на сакратара РВК і гарсавету, а ў сельсаветах —на старшынь.

Адказнасьць за сваячасовы разгляд і вырашэньне скаргаў, падаваемых на імя ЦВК, ускласьці на загадчыка прыёмнай ЦВК т. Дубоўцава. Усім наркаматам і цэнтральным установам, РВК і саветам сурова забараніць перасылку скаргаў на разгляд тых устаноў і арганізацый, на дзейнасьць якіх пададзены скаргі. Прыём заяў павінен рабіцца на працягу ўсяго рабочага дня; у нерабочыя гадзіны і выхадныя дні вызначаны дзяжурствы.

Для разгляду і вырашэньня ўсіх пададзеных заяў вылучаюцца адказныя кіруючыя работнікі.

Аб становішчы справы па пададзеных скаргах арганізаваць сыстэматычную выдачу даведак, у якіх паведамляюць працоўных пра захады, якія прымаюцца па скаргах.

РВК і саветам зьвярнуць асаблівую ўвагу на сваячасовасьць і правільнасьць прынятых пастаноў па скаргах.

Органам пракуратуры і рабоча-сялянскай інспэкцыі прапанавана ўзмацніць кантроль над разглядам скаргаў і вінаватых у цяганіне і фармальных бюракратычных адносінах прыцягваць да суровай адказнасьці.

ПА САВЕЦКАЙ БЕЛАРУСІ

Пракладка трамвайнай лініі на Кальварыю (Менск)

У ПАХОД ЗА САНІТАРНАЕ АЗДАРАЎЛЕНЬНЕ ГАРАДОЎ

Месячнік прадоўжан да 10 ліпеня

З 23 мая паводле пастановы СНК БССР быў абвешчан **месячнік санітарнага аздараўленьня гарадоў і рабочых пасёлкаў рэспублікі.**

Ажыцьцяўленьне мерапрыемстваў, вызначаных урадам у сувязі з месячнікам, павінна было паслужыць моцным штуршком для далейшага паляпшэньня дабрабыту працоўных.

Першыя дні месячніка далі ў гэтай галіне пэўныя вынікі. 300 членаў і актывістаў Менскага гарсавету, мэдычных і міліцэйскіх работнікаў абсьледвалі па адным толькі Менску каля 5.000 кватэр.

За гэты перыяд шэсьць загадчыкаў дамамі і камэндантаў, як зрыўшчыкі санітарных мерапрыемстваў, былі прыцягнуты да крымінальнай адказнасьці. Трое з іх асуджаны да прымусовых работ. 225 работнікаў жактаў, камэндантаў дамоў і домаўласьнікаў аштрафаваны на 4.012 руб.

Такое становішча вымусіла СНК БССР прызнаць ход месячніка нездавальняючым з-за недастатковага ўдзелу грамадзкасьці. **Месячнік працягнут да 10 ліпеня.** У сваёй пастанове СНК прапануе гарадзкім саветам і РВК ужыць усе захады да мабілізацыі савецкай грамадзкасьці на барацьбу за санітарнае аздараўленьне гарадоў і рабочых пасёлкаў, за тое, каб зрабіць іх узорам чыстаты і сацыялістычнай культуры.

Адзнака ходу месячніка, дадзеная урадам БССР, павінна быць улічана ўсімі савецкімі, прафэсыянальнымі і грамадзкімі арганізацыямі. Неабходна таксама, каб саннагляд, доктарскі пэрсанал, Чырвоны крыж пераключылі сваю ўвагу на правядзеньне мерапрыемстваў, зьвязаных з санітарным аздараўленьнем гарадоў.

Абавязак мясцовага друку — уключыцца ў месячнік, мабілізуючы вакол гэтай справы пралетарскую грамадзкасьць. На працягу месячніка ва ўсіх гарадох і рабочых пасёлках неабходна **стварыць інстытут грамадзка-санітарных інспэктароў.** Апошнія павінны быць пры кожным жакце, пры кожным прадпрыемстве.

Трэба, каб санітарна-аздараўленчая мятла ачысьціла ўсе дамаўладаньні, кухні, сталоўкі, месцы грамадзкага і агульнага карыстаньня ад сьмяцьця і бруду.

Пасьпяховым правядзеньнем месячніка даб'емся папярэджаньня захворваньняў і тым самым зьберажэм здароўе працоўных.

Дзеньнік падзей 1917 году на Беларусі

Беларускае архіўнае кіраўніцтва склала пяцігадовы плян працы ў разрэзе плянаў другой пяцігодкі, на працягу якой архівам будуць складзены гісторыі мясцовых фабрык, заводаў і калгасаў і зроблена 129 дакладаў на адпаведныя тэмы.

Да 11 ліпеня г. г. выйдзе з друку зборнік дакумантаў пад назвай «Беларусь пад ботам польскіх акупантаў». Падрыхтаваны да друку дзеньнік падзей 1917 году на Беларусі і тэматычнае апісаньне архіўных фондаў пад назвай «Канцылярыя менскага губэрнатару».

Усяго на падставе архіўных дакумантаў будзе выпушчана 169 аркушаў.

У канцы верасьня 1933 году ў Менску адбудзецца ўсебеларуская канфэрэнцыя архіўных работнікаў, на якой будуць распрацаваны мерапрыемствы па паляпшэньні архіўнай справы. У канфэрэнцыі прымуць удзел архіўныя работнікі іншых рэспублік Саюзу.

Дэкаднік праверкі рэалізацыі пазыкі другой пяцігодкі

Менскі гарпрафсавет прапанаваў усім ФЗМК, рабачкомам і прафкомам навучальных устаноў уключыцца ў **дэкаднік праверкі вынікаў рэалізацыі пазыкі другой пяцігодкі,** які будзе праводзіцца **з 25 чэрвеня па 5 ліпеня.**

Дэкаднік апрача праверкі ахопу працоўных пазыкай ставіць перад сабой задачу падрыхтоўкі кадраў, якія-б забясьпечылі поўнае і сваячасовае паступленьне ўзносаў у ашчадкасу.

Адлічэньне першага ўзносу пачалося з 15 чэрвеня. Зараз трэба праверыць, як праводзіцца гэта мерапрыемства, як спраўляецца з гэтай работай фінансава-разрахунковы апарат.

Адначасова праверка мае на мэце лік відаваць запазычанасьць і залежваньне аблігацый па пазыцы чацьвертага завяршальнага. Гэта кампанія павінна набыць шырокі масавы характар і стаць магутным вагаром у справе ліквідацыі прарываў у выкананьні фінпляну другога кварталу.

Гарпрафсавет вызначыў прадпрыемствы, якія будуць правяраць адно другое.

Завод імя Варашылава правяраецца заводам «Камунар», завод «Бальшавік» — абутковай фабрыкай, «Кастрычнік» —«1 мая», швэйная імя Крупскай — «8 сакавіка», «Усход»— абутковай імя Тэльмана, электрастанцыя—транспартным трэстам, «Беларуска»—абутковай майстэрняй гарсавету, мясакамбінат — заводам «Беларусь», імя Молатава—хлебазаводам, «Чырвоны волак»—сьпіртзаводам, завод «Ударнік» правяраецца гутай «Пралетарый», малочны завод — заводам малочных кіслот, завод «Чырвоны хэмік»—хэмфармзаводам, фабрыка «Кім»—фабрыкай «Чырвоны тэкстыльшчык, друкарня імя Сталіна—пабудовай Дому ўраду, лямцавая фабрыка— шпалернай, Энэргабуд—Менбудтрэстам, Вадаканалбуд — канторай Спэцсантэхбуду, цэнтральныя майстэрні Белдзяржбуду—кафэльным заводам. БАН—клінічным гарадком, завод стандартных дамоў—Белкамунбудам, фабрыка «Камунарка»—шчотачнай, Менскае аддзяленьне Белдартрансу—гаражом Менаддзяленьня Белдартрансу, будкантора камгасу—рамонтнай майстэрняй Гаржылтрэсту, Гаржылсаюз—Жылтрэстам, фабрыка мехвучоту — Дзяржпляпам БССР, Наркамлёгпрам — Наркамземам, ВЭО—Энэргаінстытутам. Беларускае дзяржаўнае аддзяленьне «ОГИЗ»»--Дзярж. Выдавецтвам Беларусі, калектыў ЦЗК--калектывам СНК, школа ФЗВ хлебазаводу—школай ФЗВ кулінараў, кіраўніцтва пажарнай аховы—аддзелам ачысткі камгасу, гужпарк камгасу—лазьня-пральным трэстам, Калегія НКЮ і Верхсуд — Наркамасьветай, ВКСГШ (Камвуз)—УВССР 53, навукова-дасьледчы інстытут—УВССР 90. Будаўнічы інстытут—УВССР 91, Архітэктурна-будаўнічы тэхнікум—УВССР 92, Балотны інстытут—УВССР 93, Дарожны тэхнікум—УВССР 96, Фінансавы інстытут—Плянава-эканамічным інстытутам, інстытут Сьвінагадоўлі—бульбяной станцыяй, арцель «Пабеда»—арцельлю «Прамхарч», Арцель «Дакладная мэханіка»—арцельлю «Чырвоны мэталіст», завод «Пралетары» — фабрыкай імя Крупскай, арцель «Новы шлях» (краўцоў)—арцельлю Вадаканал, арцель «Чырвоны абутнік» правяраецца арцельлю «Чырвоны транспартнік», арцель «Дрэваапрацоўшчык»—арцельлю «Ўперад», арцель «16 МЮД» — арцельлю Мэтраіструмант, арцель «Ударнік»—арцельлю «Чырвоны друкар», цырульня «Чырвоная зорка»—цырульняй «Працоўнае люстра», арцель імя Фрунзэ — заводам «Беларусь», уцільтлушчкосьць — фотаарцельлю, арцель зубатэхнікаў—галянтарэйнай арцельлю «Новы шлях». Галоўдартранс — Лесбелам, Белкаапсаюз — Менгаркопам, Белгандаль правяраецца таварыствам «Прыхільнік дзяцей», «Торгсін» — ЗВК, Белхэмлес правяраецца лесаснабзбытам. Белдрэў — белканторай Экспартлес, паштовая кантора — тэлеграфам, Беларускае кіраўніцтва сувязі — аўтаматычнай тэлефоннай станцыяй, камітэт радыёвяшчаньня правяраецца палітэхнікумам сувязі. 1 больніца — другой больніцай, інстытут фізыяртапэдыі — першай рабочай паліклінікай, тубэркулёзны дыспансэр правяраецца другой рабочай паліклінікай, цагельня № 1—цагельняй № 3, цагельня № 6—цагельняй № 8. цагельня №№ 1—3 цагельнямі №№ 5—6, люстэркавая фабрыка камітэту ўзаемадапамогі—рукавічнай майстэрняй, цырульня «Чырвонага крыжу»—Белдзяжкіно, арцель інвалідаў № 3 правяраецца арцельлю «Чырвоны Кастрычнік», арцель «Чырвоны транспартнік» — арцельлю «Зорка», гараж Галоўдартрансу—гужавым паркам Менскага аддзяленьня Белдзяржтрансу, мэдінстытут правяраецца 3 больніцай.

ПАПРАЎКА.

У артыкуле т. **Сталіна** «Пра асновы ленінізму», зьмешчаным у «Зьвяздзе» № 128, у 12-й калёнцы, 4-м абзацы зьверху восьмы радок трэба чытаць так: **«азначае адсутнасьць агульнага цэнтру»...**

Адказны рэдактар Г. Н. БРАГІНСКІ.

Чырвоная Зорка Каса—ад 1 г. дня.	Мастацкі замежны фільм ВЯЛІКАЯ СПАДЧЫНА драма ў 7 частках.
„ІНТЭРНАЦЫЯНАЛ“	МАСТАЦКІ ФІЛЬМ Мотэлэ Шпіндлер
„ПРАЛЕТАРЫ“	Новы замежны фільм ЖАНЧЫНА з ГОР
Дзіцячы гукавы кіно-тэатр Каса—з 1 г. дня.	Лепшы гукавы мастацкі фільм ПЕРАМОЖЦЫ НОЧЫ
„СПАРТАК“ Каса—з 3 г. 30 м.	Мастацкі замежны фільм Л У Л У драма ў 6 частках.

Не чакайце апошніх дзён падпіскі

НА ГАЗЭТЫ:

„ЗЬВЯЗДА“ Орган ЦК і Мен. ГК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

„ОРКА“ [на польскай мове] Орган ЦК КП(б)Б

„РАЎДОНАСІС АРТОЯС“ [на літоўскай мове] Орган ЦК КП(б)Б

НА ЧАСОПІСІ:

„БАЛЬШАВІК БЕЛАРУСІ“ Орган ЦК КП(б)Б

„БАЛЬШАВІЦКІ ДРУК“ Часопісь культпропу ЦК КП(б)Б

„Работніца і Калгасьніца БССР“ Выданьне ЦК КП(б)Б

ПАМЯТАЙЦЕ, ШТО СВАЯЧАСОВАЯ ЗДАЧА ПАДПІСКІ ЗЬЯЎЛЯЕЦЦА ЛЕПШАЙ ГАРАНТЫЯЙ АКУРАТНАЙ ДАСТАЎКІ ГАЗЭТ І ЧАСОПІСАЙ.

ПАДПІСКА ПРЫМАЕЦЦА: Менгарбюро Саюздруку (Ленінская 31, 2-гі паверх) тыражнымі работнікамі Саюздруку, лістаносцамі, якія маюць на гэта пасьведчаньне, а таксама ўсімі кіёскамі па продажы газэт.

Усе авансавыя талёны БЕЛГАНДЛЮ,

якія мае насельніцтва

павінны быць перарэгістраваны.

ПЕРАРЭГІСТРАЦЫЯ

праводзіцца ў канцыляры Менскай міжраённай базы Белгандлю (Савецкая 47, уваход з вул. Урыцкага) штодзенна з 6-ці да 8-мі гадзін увечары ў тав. ГАЛЬПЭРЫНА **да 30-VI г. г.**

Пасьля гэтага тэрміну неперарэгістраваныя талёны **будуць лічыцца не сапраўднымі.**

Для водпуску тавараў на авансавыя талёны выдзелен спэцыяльны **МАГАЗЫН № 3 па Ленінскай вул. № 9|2**

з вялікім асартымэнтам тавараў.

Кіраўнік Менскай міжраённай базы Белгандлю ДУБЭРШТЭЙН.

ВІЦЕБСКІ РАБФАК

пры Індустр.-педаг. інстытуце

абвяшчае **АСЕНЬНІ НАБОР**

студэнтаў на дзенныя і вячэрнія групы ўсіх курсаў і 3 курс яўрэйскага аддзяленьня ў горадзе і ў пралетарска-слабодзкім філіяле.

Вячэрнія групы працуюць без адрыву ад вытворчасьці і стыпэндыяй не забясьпечваюцца.

Дзенныя групы першага курсу забясьпечваюцца стыпэндыяй на 75 проц.. 4 курс веч. Рабфаку на 50 проц . астатнія курсы на 100 проц, Стыпэндыяты забясьпечваюцца інтэрнатам.

Прыём па іспытах. якія адбудуцца 1 верасьня, пачатак заняткаў 7-9. Прыём заяў да 25 жніўня па адрасе: Віцебск, Валадарскага № 53-15, Пэдрабфак. Прыём згодна правіл НКА.

Дырэкцыя.

МЕНСКІ АРХІТЭКТУРНА-БУДАЎНІЧЫ ТЭХНІКУМ

(былы Палітэхнікум)

АБВЯШЧАЕ

НАБОР СТУДЭНТАЎ

на дзеннае і вячэрняе аддзяленьні

На дзеннае аддзяленьне:

а) па прамысловаму будаўніцтву;

б) „ жыльлеваму будаўніцтву;

в) „ ацяпленьні і вэнтыляцыі.

Вячэрняе аддзяленьне:—жыльлёвае будаўніцтва.

Паступаючыя павінны прадставіць наступныя дакуманты:

а) заверанную анкету, б) даведку аб сацыяльным становішчы бацькоў, в) пасьведчаньне аб сканчэньні сямігодкі, г) даведку аб нараджэньні, д) даведку аб стане здароўя е) характарыстыку аб партыйных і грамадзкіх арганізацый аб удзеле ў грамадзкай працы.

Прыём заяў праводзіцца ў канцылярыі Менскага Архітэктурна-Будаўнічага Тэхнікуму (вуліца Карла Маркса 5) ад 15 чэрвеня г.г. па 1-е жніўня 1933 г.

Аб прыёмных іспытах будзе абвешчана дадаткова праз друк і асабіста па адрасу паступаючага.

УВАГА: на вячэрняе аддзяленьне прымаюцца з адукацыяй на базе шасьцігодкі.

Дырэкцыя тэхнікуму.

Беларускае Кіраўніцтва Сувязі

ПАВЕДАМЛЯЕ,

што ў мэтах разгрузкі Менскай цэнтральнай паштовай канторы

па гораду МЕНСКУ ёсьць

гарадзкія ПАШТОВЫЯ АГЕНЦТВЫ,

якія выконваюць **У С Е ПАШТОВЫЯ АПЭРАЦЫІ** па прыёму і выдачы карэспандэнцыі. а менавіта:

№ 1—Маскоўская 38.

№ 2—Камунальная, каля заводу „Беларусь“.

№ 3—Дом працы,

№ 4—Ракаўская 55,

№ 6—Серабранка, Чэрвеньскі тракт 56,

№ 5—Савецкая 185 (Камароўка),

№ 7—рог Беларускай і Гарбарнай 2,

№ 8—Унівэрсытэцкі Гарадок (галоўны корпус),

№ 9—Выстаўка, Барысаўскі шлях.

Паштовы аддзел.

АБВЯШЧАЕЦЦА АСЕНЬНІ НАБОР СТУДЭНТАЎ у БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ МЭДЫЦЫНСКІ ІНСТЫТУТ

на наступныя факультэты **дзеннага** інстытуту:

1. **Лекава-прафіляктычны.**
2. **Санітарна-прафіляктычны,** (аддзяленьні агульна-санітарнае і здраўпунктаў).
3. **Аховы мацярынства і младзенства** (аддзяленьні дзіцячых дактароў і акушораў-гінэколёгаў).

На факультэты **вячэрняга** інстытуту:

1. **Санітарна-прафіляктычны.**
2. **Аховы мацярынства і младзенства.**
3. **Лекава-прафіляктычны.**

Прыём заяў будзе працягвацца да 25-VII. Іспыты для паступаючых будуць праводзіцца па матэматыцы, фізыцы, хэміі, прыродазнаўстве, літаратуры і белмове з 25-VII па 10.VIII па выкліку.

Заявы і дакуманты накіроўваць па адрасу: Менск, Унівэрсытэцкі гарадок, Беларускі Дзяржаўны Мэдыцынскі інстытут, сакратару прыймовай камісіі.

Дырэкцыя.

ЧЭРЫКАЎСКІ ВЭТЭРЫНАРНЫ ТЭХНІКУМ

абвяшчае **АСЕНЬНІ НАБОР**

на першы курс **тэхнікуму** і на 9-цімесячныя **вэтфэльчарскія курсы.**

На першы курс прымаюцца асобы. скончыўшыя сямігодку, а на вэтфэльчарскія курсы—з ведамі ў аб'ёме 5—6 год сямігодкі.

Студэнты і курсанты забясьпечваюцца стыпэндыяй, сталоўкай і інтэрнатам.

Прыём заяў з 20 чэрвеня па 15 жніўня.

Да заявы прыкладаюцца дакуманты (у арыгіналах): аб сацстановішчы і паходжаньні, аб адукацыі, аб узросьце. аб здароўі і засьведчаная анкета.

Заявы з дакумантамі і 40 кап. маркамі накіроўваць па адрасу: гор. Чэрыкаў, вэттэхнікум.

Дырэкцыя.

УСЕБЕЛАРУСКІ ПАЛІТЫКА-АСЬВЕТНЫ ІНСТЫТУТ

абвяшчае

АСЕНЬНІ ПРЫЁМ

на першы курс аргмасавага аддзяленьня.

Прыём заяў да 15 жніўня.

Студэнты забясьпечваюцца інтэрнатам, сталоўкай і стыпэндыяй. Раёны камандыруюць ня менш колькасьці, вызначанай разьвёрсткай. Правілы прыёму і разьвёрстка накіраваны культпропам РК КП(б)Б, РК ЛКСМБ райзнаў і райпрафсаветам. Да заяў далучыць дакуманты (у арыгіналах), пералічаныя ў правілах прыёму і накіраваць па адрасу: Магілеў Камсамольская 28, Палітасьветны інстытут.

ДЫРЭКЦЫЯ.

АНОНС! Кіно „ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА“

БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ САДОВА-ГАРОДНЫ ІНСТЫТУТ

АБВЯШЧАЕ

АСЕНЬНІ ПРЫЁМ

на аддзяленьні:

1) садоўніцтва.
2) гародніцтва.
3) інжынэрна-тэхналёгічнае

ў ліку 125 асоб.

Заявы падаюцца на імя дырэктара інстытуту з абавязковым прадстаўленьнем дакумантаў (у арыгіналах), згодна даведніку НКА.

Прыём заяў з 15-6 па 1-8-1933 г.

З 1-8 па 15-8—іспыты.

Пачатак заняткаў—з 1-9-1933 г.

Тэрмін навучаньня—чатыры гады.

Асобы, залічаныя ў інстытут забясьпечваюцца; інтэрнатам, стыпэндыяй сталовай.

Заявы накіроўваць па адрасе, Менск Лошыца 1-я.

Дырэктар інстытуту І. М. Лагуценка.

Умовы прыёму

ў асьпірантуру НДІ сацыялістычнай сельскай гаспадаркі

1. У лік асьпірантаў прымаюцца члены КП(б)Б, ЛКСМБ і беспартыйныя рабочыя, калгасьнікі, якія скончылі ВНУ, або здавальняючыя па ведах запатрабаваньням у аб'ёме ВНУ, маюць ня менш трох гадоў практычнай кіруючай партыйнай, гаспадарчай, савецкай, прафсаюзнай і грамадзкай працы. Узрост паступаючых не павінен быць вышэй 35 гадоў.

2. Інстытут рыхтуе высока-кваліфікаваных працаўнікоў у галіне сацыялістычнай сельскай гаспадаркі: 1) па плянаваньні і спэцыялізацыі сельскай гаспадаркі; 2) па агратэхніцы, хэмізацыі і севазваротах; 3) па жывёлагадоўлі; 4) па арганізацыі працы; 5) па мэханізацыі сельскай гаспадаркі і МТС і 6) па навукова-дасьледчай, пэдагагічнай і кіруюча-апэрацыйнай працы.

3. Паступаючыя трымаюць іспыты па палітэканоміі, філёзофіі, гісторыі ЎсеКП(б) у аб'ёме праграм ВНУ.

4. Жадаючыя паступіць у асьпіранты павінны да сваёй заявы, з указаньнем напрамку сваёй спэцыялізацыі, прыкласьці наступныя дакуманты: 1) камандыроўку—члены партыі і камсамольцы ад сваіх гаркомаў і райкомаў, а беспартыйныя ад адпаведных прафсаюзных і грамадзкіх арганізацый; 2) характарыстыку ад камандыруючай арганізацыі; 3) анкету, засьведчаную партыйнай або прафэсыянальнай арганізацыяй, 4) біяграфію; 5) дакумант аб асьвеце; 6) копію вайсковага білету; 7) пасьведчаньне аб стане здароўя і 8) друкаваныя працы, калі яны ёсьць.

5. Заявы прымаюцца з 25 чэрвеня па 1-IX, а прыёмныя іспыты адбудуцца з 1-IX па 20-IX. Ніякія адтэрмінаваньні рабіцца ня будуць.

6. Усе паступіўшыя дакуманты разглядаюцца дырэкцыяй і прыёмачнай камісіяй, якая паведамляе аб допуску да іспытаў паступаючага.

УВАГА: Пры няпоўным прадстаўленьні пералічаных у п. 4 дакумантаў заявы разглядацца ня будуць. Прайшоўшыя мандатную камісію атрымліваюць двухмесячны водпуск ад камандыруючай арганізацыі для падрыхтоўкі да іспытаў.

7. Залічаныя ў асьпіранты атрымліваюць стыпэндыю ад 175 да 300 руб. у месяц. Асьпіранты забясьпечваюцца інтарнатам. Інстытут не забясьпечвае інтарнатам членаў сям'і асьпіранта.

8. Заявы і дакуманты пакіроўваць па адрасе: Менск, Шырокая, 28, НДІ Сац. сельскай гаспадаркі.

Дырэктар НДІ ССГ ЖОЛУДЗЕЎ.

Выдавецтву „ЗЬВЯЗДА“

патрэбны галоўны бухгальтар і бухгальтар.

Зварачацца: Савецкая 63, 2-гі паверх.

ПАВЕДАМЛЕНЬНІ

ПК ЦКК КП(б)Б паведамляе, што 29/VI-г. г. а 10 гадзіне раніцы адбудзецца пасяджэньне ПК ЦКК КП(б)Б (Менск, Савецкая 55, 3 паверх, 18 пакой) па разгляду партсправаў наступных таварышоў:

Жука (Вузда), **Арцюковіча А. Л.** (Лепель), **Сачыўка Н. В.** (Жлобін), **Кудзіна Н. Н.** (Пухавічы). **Мэерсона А. М.** (Менск), **Сьмелякова А.** (Дуброўна), **Конанава Г. Т.** (Дзяржынск). **Балмакова** (Горкі), **Шынкарэнкі П. А.** (Камарын), **Пугачова** (Менск), **Лібман** (Магілеў), **Шафрава** (Лепель), **Краснага** (Асіповічы), **Жэўні Г. А., Нароенку.**

Яўка памянёных таварышоў абавязкова. Да дня разгляду справы неабходна прадставіць у ПК водгук парт'ячэйкі аб апошняй рабоце.

Сакратар ПК ЦКК КП(б)Б СУХАНАВА.

Гарком КП(б)Б, гарпрафсавет і гаркамсод склікаюць 25 чэрвеня 1933 г. а 7-й гадзіне ўвечары ў памяшканьні гарсавету (вул. К. Маркса, 14, 2 паверх, пакой 32) нараду ўсіх старшынь камсодаў прадпрыемстваў і ўстаноў г. Менску па пытаньні ўзаемаправеркі па пазыцы другой пяцігодкі і выкананьні пляну другога кварталу.

Яўка ўсіх старшынь камсодаў абавязкова.

Гарком КП(б)Б, гарпрафсавет, гаркамсод.

25 чэрвеня ў 5 з пал. гадз. у памяшканьні камітэту па справах друку пры СНК БССР (Чырвонаармейская 3, СНК) адбудзецца аб'яднанае пасяджэньне цэнтральнага бюро кантролю і цэнтральнай конкурснай камісіі.

ПАРАДАК ДНЯ:

1. Справаздачы па ўдзелу ў конкурсе паштовага аддзелу і Саюздруку Беларускага кіраўніцтва Сувязі (т. т. **Грыбач, Ізраілевіч).**
2. Судаклады загадчыкаў наступных райаддзелаў сувязі: Барысаў, Гарадок, Мсьціслаўль, Смалявічы і Талачын.
3. Інфармацыя культмасавага сэктару ЦСПСБ аб разгорнутых мерапрыемствах і ўдзеле ў конкурсе РПС (т. **Карпусенка).**
4. Інфармацыя цэнтральнай конкурснай камісіі аб ходзе і праведзеных мерапрыемствах па конкурсе за чэрвень (старшыня камісіі т. **Эстрын).**
5. Рознае.

Абавязкова прысутнасьць наступных таварышоў: **Эстрын, Баброўскі, Херытоновіч, Александровіч, Ізраілевіч, Соскін, Форын, Карапьчук, Каган, Туруля, Эйдэльман, Ракоўскі, Юнкур, Грыбач, Карпусенка, Карась, Файнбэрг і Ляўкоў.**

Запрашаюцца асабіста т. т. **Валодзька, Каменеў, Горын, Сьвярдлоў, Рэсін, Дамброўскі, Бігэ, Сьнежкоў, Ракаў** і адказныя работнікі мясцовых рэдакцый.

ТЭЛЕФОНЫ РЭДАКЦЫІ: Адказны рэдактар—21-353; сакратарыят—21-354, сэктары: сельска-гаспадарчы і нац.-культурнага будаўніцтва—21-356; партсэктар—21-352; сэктары: прамысловы, савецкага будаўніцтва і снабжэньня каапэрацыі і мас... каап.—21-350; транспартны сэктар і бюро расьсьледваньня—21-355; машыннае бюро—21-351; загадчык выдавецтва і аддзел абвестак—21-358; вучотна-тыражны сэктар—21-360; кантора [illegible]